

EBA/GL/2021/16

16 decembrie 2021

Ghid

privind caracteristicile unei abordări bazate pe risc a acțiunii de supraveghere în ceea ce privește combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și etapele care trebuie urmate atunci când se efectuează supravegherea în funcție de riscuri în temeiul articolului 48 alineatul (10) din Directiva (UE) 2015/849 (de modificare a Ghidului comun ESAs/2016/72)

Ghidul privind supravegherea în funcție de riscuri

1. Obligații de conformare și de raportare

Statutul prezentului ghid

1. Prezentul document conține orientări publicate în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010¹. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente și instituțiile financiare trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidul.
2. Ghidul prezintă punctul de vedere al ABE privind practicile adecvate în materie de supraveghere în cadrul Sistemului european de supraveghere financiară sau privind modul în care dreptul Uniunii Europene trebuie aplicat într-un anumit domeniu. Autoritățile competente cărora li se aplică ghidul, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, trebuie să se conformeze prin integrarea acestuia în practicile lor, după caz (de exemplu, prin modificarea cadrului legislativ sau a proceselor de supraveghere), inclusiv în cazurile în care ghidul vizează în principal instituțiile.

Cerințe de raportare

3. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente trebuie să notifice ABE dacă se conformează sau intenționează să se conformeze prezentului ghid sau, în caz contrar, să prezinte motivele neconformării, până la 06.06.2022. În lipsa unei notificări până la acest termen, ABE va considera că autoritățile competente nu s-au conformat. Notificările se trimit prin intermediul formularului disponibil pe site-ul ABE, cu mențiunea „EBA/GL/2021/16”. Notificările trebuie trimise de persoane care au competența necesară pentru a raporta conformarea, în numele autorităților competente din care fac parte. Orice schimbare cu privire la situația conformării trebuie adusă, de asemenea, la cunoștința ABE.
4. Notificările vor fi publicate pe site-ul ABE, conform articolului 16 alineatul (3).

¹ Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p. 12).

2. Obiect, domeniu de aplicare și definiții

Obiectul

5. Presentul ghid stabilește, în conformitate cu articolul 48 alineatul (10) din Directiva (UE) 2015/849², caracteristicile unei abordări bazate pe risc în ceea ce privește supravegherea combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT) și etapele pe care autoritățile competente trebuie să le parcurgă atunci când efectuează supravegherea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în funcție de riscuri.

Domeniul de aplicare

6. Autoritățile competente trebuie să aplice prezentul ghid atunci când proiectează, pun în aplicare, revizuiesc și îmbunătățesc propriul model de supraveghere bazată pe riscuri în ceea ce privește combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (Modelul RBS).

Destinatarii

7. Presentul ghid se adresează autorităților competente, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) punctul (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010.

Definiții

8. Cu excepția cazului în care se prevede altfel, termenii utilizați și definiții în Directiva (UE) 2015/849 au același înțeles în cuprinsul ghidului. În plus, în sensul prezentului ghid, se aplică următoarele definiții:

Abordare bazată pe risc (ABR)

înseamnă abordarea prin care autoritățile competente și subiecții evaluării identifică, evaluează și înțeleg riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului la care sunt expuși subiecții evaluării și iau măsuri de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului care sunt proporționale cu riscurile respective.

Amenințare

înseamnă un eventual prejudiciu cauzat de infractori, teroriști sau grupuri teroriste și persoanele care facilitează actele acestora, prin activitățile lor anterioare, prezente și viitoare de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

² Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (JO L 141, 5.6.2015, p. 73).

Cluster	înseamnă două sau mai multe instituții de credit sau instituții financiare dintr-un sector, care au caracteristici similare și sunt expuse la aceleași niveluri de risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.
Date referitoare la combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului	înseamnă solicitări, periodice sau ad-hoc, de date și informații cantitative și/sau calitative referitoare la indicatorii-cheie de risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, solicitări pe care autoritățile competente le adresează subiecților evaluării.
Examinare off-site	înseamnă o examinare cuprinzătoare a politicilor și procedurilor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului puse în aplicare de subiecții evaluării, care nu are loc la sediile subiecților evaluării.
Factori de risc SB/FT	înseamnă variabile care, fie individual, fie în mod combinat, pot mări sau reduce riscul SB/FT.
Inspecție ad-hoc	înseamnă o examinare declanșată de un eveniment specific sau de un risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului
Inspecție generală la fața locului	înseamnă o examinare cuprinzătoare a tuturor sistemelor și controalelor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului puse în aplicare de subiecții evaluării sau de liniile lor de activitate, care are loc la sediul subiectului evaluării.
Inspecție de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate	înseamnă o examinare, care are rolul de a evalua dacă au fost corectate deficiențele identificate în cursul unei inspecții sau examinări anterioare în cadrul sistemelor și controalelor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului puse în aplicare de subiectul evaluării.
Inspecție tematică	înseamnă o examinare a mai multor subiecți ai evaluărilor care se axează pe un anumit aspect sau foarte puține aspecte ale sistemelor și controalelor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului puse în aplicare de acești subiecți ai evaluărilor.
Instrumente de supraveghere	înseamnă toate măsurile de supraveghere pe care le pot lua autoritățile competente pentru a asigura respectarea de către subiecții evaluării a obligațiilor ce le revin în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.
Model RBS	se referă la întregul set de proceduri, procese și mecanisme pe care autoritățile competente le utilizează pentru a-și exercita competențele de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului într-un mod proporțional cu riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului identificate.
Profil de risc	se referă la caracteristicile generale ale riscului de spălare a banilor/finanțare a terorismului asociat subiectului evaluării sau sectorului/subsectorului, inclusiv tipul și nivelul de risc.

Descărcare de risc	înseamnă un refuz de a se angaja în relații de afaceri sau o decizie de a înceta relațiile de afaceri cu clienți individuali sau cu categorii de clienți asociate unui risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului mai mare sau refuzul de a efectua tranzacții care implică un risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului mai mare.
Risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului (SB/FT)	înseamnă probabilitatea și impactul riscului SB/FT care se produce.
Risc emergent	înseamnă un risc care nu a fost identificat anterior sau un risc existent care a crescut în mod semnificativ.
Risc inerent	se referă la nivelul riscului de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului existent în cadrul unui subiect al evaluării sau unui sector înainte de aplicarea măsurilor de atenuare.
Risc rezidual	înseamnă nivelul de risc care persistă după punerea în aplicare a sistemelor și controalelor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în scopul contracarării riscului inerent.
Subiectul evaluării	înseamnă o instituție de credit, o instituție financiară sau un cluster, clasificat după criteriile prevăzute de autoritățile competente.

3. Punerea în aplicare

Data aplicării

9. Prezentul ghid se aplică la trei luni de la publicarea în toate limbile oficiale ale UE [04.07.2022].

Abrogări

10. De la data aplicării prezentului ghid, se abrogă următoarele ghiduri:

Ghid comun privind caracteristicile unei abordări bazate pe risc a acțiunii de supraveghere în ceea ce privește combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și etapele care trebuie urmate atunci când se efectuează supravegherea în funcție de riscuri (ESAs/2016/72).

4. Ghid

4.1 Punerea în aplicare a modelului RBS

4.1.1 Considerații generale

11. Autoritățile competente trebuie să aplice următoarele patru etape în cadrul unui model RBS CSB/CFT eficace:
 - a) Etapa 1 – Identificarea factorilor de risc SB/FT;
 - b) Etapa 2 – Evaluarea riscurilor;
 - c) Etapa 3 – Supravegherea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT) și
 - d) Etapa 4 – Monitorizarea și revizuirea modelului RBS.
12. Autoritățile competente trebuie să țină seama de faptul că supravegherea bazată pe risc nu este un exercițiu unic, ci un proces continuu și ciclic.
13. Autoritățile competente trebuie să pună în aplicare considerațiile generale prevăzute la punctele 11 și 12 din prezentul ghid în întregul lor model RBS.

4.1.2 Proportionalitate

14. Autoritățile competente trebuie să fie proporționale în supravegherea subiecților evaluării în scopul acțiunilor CSB/CFT. Cantitatea de informații solicitate, precum și frecvența și intensitatea relaționării și dialogului de supraveghere cu un subiect al evaluării trebuie să fie proporționale cu riscul SB/FT identificat.
15. Autoritățile competente trebuie să recunoască faptul că mărimea sau importanța sistemică a unui subiect al evaluării nu poate ilustra în sine măsura în care acesta este expus riscului SB/FT; chiar și instituțiile de credit sau instituțiile financiare mici, care nu sunt importante din punct de vedere sistemic, pot prezenta un risc SB/FT mare.

4.1.3 Subiecții evaluării

16. Autoritățile competente trebuie să identifice instituțiile de credit sau instituțiile financiare din cadrul fiecărui sector care au în comun un număr suficient de caracteristici similare pentru a justifica gruparea într-un singur cluster. Caracteristicile comune trebuie să includă același nivel de risc la care sunt expuse și, printre altele, mărimea lor, natura activității lor, tipul clienților deserviți, zona geografică în care își desfășoară activitatea și canalele lor de distribuție. În ceea ce privește instituțiile de credit sau instituțiile financiare grupate, procesul RBS poate fi realizat la nivelul colectiv al clusterului propriu-zis, nu la nivelul fiecărei instituții de credit sau instituții financiare din cadrul clusterului respectiv.

17. Pentru a identifica instituțiile de credit sau instituțiile financiare care pot face parte din același cluster, autoritățile competente trebuie să facă referire la modelul lor de afaceri, la evaluarea sectorială a riscurilor, la evaluările de risc ale fiecărei instituții de credit sau instituții financiare în parte, precum și la alte surse relevante de informații, astfel cum se prevede la punctele 30 și 31 din prezentul ghid, inclusiv la informațiile colectate ca urmare a activităților lor de supraveghere.
18. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă vor trata instituțiile de credit sau instituțiile financiare care își desfășoară activitatea în același sector și care fac parte din același grup financiar național ca fiind un singur „subiect al evaluării”.
19. În cazul în care o autoritate competentă are cunoștință despre sau are motive întemeiate să presupună că riscul asociat unei anumite instituții de credit sau instituții financiare dintr-un cluster diferă semnificativ de riscul asociat altor instituții de credit sau instituții financiare din clusterul respectiv, autoritatea competentă trebuie să elimine respectiva instituție de credit sau instituție financiară din cluster și să o evalueze fie individual, fie în cadrul altui cluster de instituții de credit sau instituții financiare care sunt expuse la un nivel similar de risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. Eliminarea dintr-un cluster trebuie să includă, printre altele, situațiile în care instituția de credit sau instituția financiară este deținută în mod real de persoane a căror integritate este pusă la îndoială din cauza unor suspiciuni privind spălarea banilor și finanțarea terorismului, astfel cum au fost evaluate în conformitate cu Ghidul comun ESMA și ABE privind „competența și onorabilitatea”³, sau situațiile în care cadrul de control intern al instituției de credit sau al instituției financiare este deficitar, astfel cum a fost evaluat în conformitate cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității⁴, fapt care afectează clasificarea instituției de credit sau instituției financiare în funcție de riscul rezidual, sau situațiile în care instituția de credit sau instituția financiară a adus modificări importante produselor sau serviciilor sale sau este posibil să fi combinat aceste modificări cu modificări ale canalelor de distribuție, ale bazei sale de clienți sau ale diferitelor zone geografice în care sunt furnizate serviciile sau produsele respective.

4.1.4 Cooperarea

20. Autoritățile competente trebuie să coopereze și să facă schimb de informații relevante atât între ele, cât și cu alte părți interesate, inclusiv cu autoritățile de supraveghere prudențială, cu unitățile de informații financiare, cu autoritățile fiscale, cu autoritățile de aplicare a legii, cu autoritățile judiciare și cu autoritățile de supraveghere a combaterii spălării banilor și finanțării terorismului din țări terțe, pentru a asigura supravegherea eficace a subiecților evaluării în materie de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Toate informațiile relevante trebuie schimbate fără întârziere. În cazul în care subiecții evaluării își desfășoară activitatea la nivel transfrontalier, o astfel de colaborare trebuie să se extindă la autoritățile competente din alte state membre și, dacă este cazul, la autoritățile competente ale țărilor terțe.

³ Ghidul comun ESMA și ABE privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie în temeiul Directivei 2013/36/UE și al Directivei 2014/65/UE, [EBA/GL/2021/06](#).

⁴ Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității în temeiul Directivei 2013/36/UE [EBA/GL/2021/05](#).

21. În vederea cooperării și schimbului eficace de informații, autoritățile competente trebuie să aplice toate măsurile și instrumentele de cooperare și coordonare pe care le au la dispoziție, inclusiv cele pe care autoritățile competente au fost obligate să le instituie în conformitate cu Directiva (UE) 2015/849. Autoritățile competente trebuie să asigure fiabilitatea și continuitatea acestor măsuri și instrumente pentru a reduce la minimum riscul unei posibile lipse de informații. În special, autoritățile competente trebuie să facă referire la Ghidul comun al AES privind cooperarea și schimbul de informații în scopul Directivei (UE) 2015/849 între autoritățile competente care supraveghează instituțiile de credit și financiare⁵, la Ghidul ABE privind cooperarea și schimbul de informații dintre autoritățile de supraveghere prudențială, autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și unitățile de informații financiare în temeiul Directivei (UE) 2019/878⁶ și la Acordul multilateral dintre Banca Centrală Europeană și autoritățile naționale competente în temeiul articolului 57a alineatul (2) litera (b) din Directiva (UE) 2015/849⁷.
22. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare amploarea și obiectivul cooperării și schimbului de informații cu alte părți interesate, lucru care poate determina modalitatea cea mai eficientă pentru această cooperare, deoarece este posibil ca aceeași abordare să nu fie la fel de potrivită în toate situațiile. Aceasta înseamnă că poate fi necesară o cooperare și un schimb de informații mai frecvente cu alte autorități competente și autorități de supraveghere prudențială, care sunt implicate în supravegherea aceluiași subiect al evaluării, decât cu unitățile de informații financiare, cu autoritățile fiscale și cu autoritățile de aplicare a legii.
23. Atunci când cooperează și fac schimb de informații cu alte părți interesate, inclusiv cu autoritățile de aplicare a legii, cu autoritățile fiscale și cu alte organisme sau agenții, autoritățile competente trebuie să facă acest lucru în măsura permisă de dreptul intern. Autoritățile competente trebuie să încerce să facă schimb de informații cu autoritățile fiscale locale cu privire la diverse infracțiuni și mecanisme fiscale, fapt care ar ajuta autoritatea competentă să evalueze riscurile aferente de spălare a banilor la care pot fi expuși subiecții evaluării sau sectoarele. De asemenea, se poate face schimb de informații cu privire la posibile acțiuni preventive în acest domeniu.

4.2 Etapa 1 – Identificarea factorilor de risc și de atenuare a riscurilor

4.2.1 Considerații generale

24. Autoritățile competente trebuie să identifice și să înțeleagă factorii de risc care vor afecta expunerea fiecărui sector și fiecărui subiect al evaluării la riscurile de spălare a banilor sau de

⁵ Ghidul comun privind cooperarea și schimbul de informații în scopul Directivei (UE) 2015/849 între autoritățile competente care supraveghează instituțiile de credit și financiare, „Ghidul privind colegiile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT)”, [JC 2019 81](#).

⁶ [Ghidul ABE privind cooperarea și schimbul de informații dintre autoritățile de supraveghere prudențială, autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și unitățile de informații financiare în temeiul articolului 117 alineatul \(6\) din Directiva 2013/36/UE](#), decembrie 2021

⁷ [Acordul multilateral](#) dintre Banca Centrală Europeană și autoritățile naționale competente în temeiul articolului 57a alineatul (2) punctul (b) din Directiva (UE) 2015/849.

finanțare a terorismului. În acest scop, autoritățile competente trebuie să utilizeze diferite surse de informații prevăzute în secțiunea 4.2.2 și, de asemenea, să colaboreze activ cu sectorul respectiv și cu alte autorități competente, după caz, astfel cum se prevede în secțiunile 4.1.4 și 4.4.9.

25. Atunci când identifică factorii de risc de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, autoritățile competente trebuie să se bazeze pe ghidul ABE referitor la factorii de risc SB/FT în temeiul articolului 17 și articolului 18 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/849 cu privire la măsurile de precauție privind clientela și factorii pe care instituțiile de credit și cele financiare trebuie să îi aibă în vedere atunci când evaluează riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului asociat relațiilor de afaceri individuale și tranzacțiilor ocazionale⁸.
26. În cazul în care subiecții evaluării sunt clusterate, autoritățile competente trebuie să identifice factorii relevanți, pe baza factorilor enumerați la punctele 44 și 45, pentru a caracteriza clusterul în ansamblu. Autoritățile competente trebuie astfel să își poată justifica deciziile privind profilul de risc pe care îl atribuie clusterului. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere, de asemenea, rezultatele acțiunilor anterioare de supraveghere desfășurate cu privire la subiecții evaluării incluși în clusterul respectiv.
27. În cazul în care un subiect al evaluării este supravegheat de mai multe autorități competente din cadrul unui stat membru, autoritățile competente respective trebuie să coopereze și să facă schimb de informații cu privire la subiectul respectiv al evaluării pentru a ajunge la o înțelegere comună a expunerii sale la risc.
28. Cantitatea și tipul informațiilor solicitate de autoritățile competente pentru a identifica factorii de risc și factorii de atenuare trebuie să fie proporționale cu natura și dimensiunea activităților economice ale subiecților evaluării, dacă acestea sunt cunoscute. Trebuie să se ia în considerare și profilul de risc al subiecților evaluării, așa cum a fost stabilit pe baza evaluărilor anterioare ale riscurilor, dacă este cazul, precum și contextul în care acționează subiectul evaluării, cum ar fi natura sectorului căruia îi aparține subiectul evaluării. Autoritățile competente trebuie să stabilească:
 - a) informațiile pe care le vor solicita întotdeauna cu privire la subiecții evaluării și să solicite informații similare pentru subiecți ai evaluării comparabili;
 - b) locul și modul în care vor obține aceste informații și
 - c) tipul de informații care vor determina o solicitare de informații mai ample și mai aprofundate.

4.2.2 Surse de informare

⁸ Ghidul ABE în temeiul articolului 17 și articolului 18 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/849 cu privire la măsurile de precauție privind clientela și factorii pe care instituțiile de credit și cele financiare trebuie să îi aibă în vedere atunci când evaluează riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului asociat relațiilor de afaceri individuale și tranzacțiilor ocazionale („Ghid privind factorii de risc de spălare a banilor și de finanțare a terorismului”), [EBA/GL/2021/02](#).

29. Autoritățile competente trebuie să identifice factorii de risc în ceea ce privește sectoarele, subsectoarele, dacă este cazul, și subiecții evaluării, pe baza informațiilor obținute din mai multe surse. Autoritățile competente trebuie să stabilească tipul și numărul acestor surse în funcție de riscuri. Autoritățile competente trebuie să se asigure că au acces la surse adecvate de informare și să ia măsuri, dacă este cazul, pentru a îmbunătăți aceste surse. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să se asigure că au pus în aplicare procese și proceduri pentru colectarea datelor necesare.
30. Sursele de informații pe care autoritățile competente trebuie să le ia întotdeauna în considerare sunt următoarele:
- e) evaluarea supranațională a riscurilor realizată de Comisia Europeană și publicată în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din Directiva (UE) 2015/849;
 - f) Avizul ABE referitor la riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului care afectează sectorul financiar al Uniunii Europene, publicat în conformitate cu articolul 6 alineatul (5) din Directiva (UE) 2015/849;
 - g) evaluarea națională a riscurilor (ENR) din statul membru respectiv și din alte state membre, astfel cum se menționează la articolul 7 alineatul (1) din Directiva (UE) 2015/849;
 - h) actele delegate adoptate de Comisia Europeană, astfel cum sunt menționate la articolul 9 alineatul (2) din Directiva (UE) 2015/849;
 - i) guvernul național și guvernele străine;
 - j) rezultatele evaluărilor riscurilor realizate de ABE, astfel cum sunt menționate la articolul 9a din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010;
 - k) alte autorități competente;
 - l) autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului din țări terțe;
 - m) autoritățile de supraveghere responsabile de supravegherea subiecților evaluării din punct de vedere al conformității cu cerințele prudențiale, inclusiv autoritățile competente, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) punctele (i) și (viii) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, la articolul 4 alineatul (2) punctul (i) din Regulamentul (UE) nr. 1094/2010 și la articolul 4 alineatul (3) punctul (i) din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010;
 - n) unitățile de informații financiare (FIU);
 - o) autoritățile de aplicare a legii, în cazul în care nu sunt excluse de legislația aplicabilă;
 - p) autoritățile fiscale, în cazul în care nu sunt excluse de legislația aplicabilă și
 - q) colegiile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT), înființate în conformitate cu Ghidul comun al AES privind cooperarea și schimbul de informații în scopul Directivei (UE) 2015/849 între autoritățile competente care supraveghează

instituțiile de credit și financiare („Ghidul privind colegiile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT)”⁹), acolo unde acestea au fost înființate.

31. Printre alte surse de informare pe care autoritățile competente le pot avea în vedere se află:

- a) baza de date centrală a ABE în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, astfel cum se menționează la articolul 9a alineatele (1) și (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, atunci când informațiile sunt puse la dispoziția autorității competente;
- b) colegiile de supraveghere prudențială, înființate în conformitate cu articolul 51 sau 116 din Directiva (UE) 2019/878, cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/99 al Comisiei din 16 octombrie 2015 privind funcționarea operațională a colegiilor de supraveghetori și cu Regulamentul delegat (UE) 2016/98 al Comisiei din 16 octombrie 2015 privind condițiile generale de funcționare a colegiilor de supraveghetori, în cazul în care sunt înființate;
- c) informații din partea asociațiilor profesionale din industrie, inclusiv informațiile colectate în cadrul parteneriatelor public-privat, dacă sunt disponibile, cum ar fi tipologii și informații privind riscurile emergente;
- d) informații din partea societății civile, cum ar fi indicii de percepție a corupției;
- e) informații din partea organismelor de standardizare internațională sau supranaționale, cum ar fi evaluări reciproce ale țărilor în ceea ce privește regimurile lor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, de combatere a corupției și fiscale;
- f) informații din surse deschise credibile și sigure, precum rapoartele apărute în publicații de renume;
- g) informații din partea organizațiilor comerciale renumite, cum ar fi rapoartele privind riscurile și cele de informații;
- h) rapoartele de avertizare în interes public;
- i) informații din partea instituțiilor academice sau
- j) rapoartele auditorilor externi cu privire la subiectul evaluării, în cazul în care acestea sunt disponibile.

4.2.3 Factori de risc la nivel intern

32. Autoritățile competente trebuie să dețină cunoștințe adecvate, să conștientizeze și să înțeleagă riscurile SB/FT identificate la nivel național pentru a identifica factorii de risc SB/FT asociați activităților desfășurate pe plan intern de către subiecții evaluării și cei existenți în cadrul sectoarelor.

⁹ Ghidul comun al AES privind cooperarea și schimbul de informații în scopul Directivei (UE) 2015/849 între autoritățile competente care supraveghează instituțiile de credit și financiare (JC 2019 81)

33. În acest context și pe baza surselor descrise la punctele 30 și 31, autoritățile competente trebuie să înțeleagă, printre altele:

- a) tipul, tipologiile și amploarea fenomenului de spălare a banilor în legătură cu infracțiunile predicat, inclusiv, dar fără a se limita la infracțiunile fiscale comise pe plan intern;
- b) amploarea fenomenului de spălare a produselor provenite din infracțiuni predicat, inclusiv, dar fără a se limita la infracțiunile fiscale comise în străinătate;
- c) tipul, tipologiile și amploarea fenomenului de finanțare a terorismului, precum și amploarea și nivelul sprijinului acordat activităților și grupurilor teroriste din țară;
- d) tipologiile SB/FT relevante identificate de FIU și alte autorități publice sau entități private credibile relevante.

4.2.4 Factori de risc la nivel extern

34. În cazul în care un subiect al evaluării sau un sector în ansamblul său păstrează la nivel semnificativ legătura cu alte state membre sau țări terțe astfel încât subiectul evaluării sau sectorul respectiv este expus riscurilor SB/FT asociate acestor alte țări, autoritățile competente trebuie să identifice aceste riscuri. Păstrarea legăturii la nivel semnificativ include cazurile în care:

- a) un subiect al evaluării păstrează relații de afaceri la nivel semnificativ cu clienți din alte state membre sau țări terțe;
- b) beneficiarul real al unui client al subiectului evaluării provine din alte state membre sau țări terțe;
- c) un subiect al evaluării efectuează tranzacții ocazionale semnificative cu alte state membre sau țări terțe;
- d) un subiect al evaluării păstrează relații de afaceri la nivel semnificativ cu contrapărți constituite în alte state membre sau țări terțe;
- e) un subiect al evaluării face parte dintr-un grup financiar constituit într-un alt stat membru sau într-o țară terță;
- f) beneficiarii reali ai unui subiect al evaluării își au sediul într-un alt stat membru sau într-o țară terță;
- g) un organ de conducere al subiectului evaluării este format din persoane fizice dintr-un alt stat membru sau dintr-o țară terță și
- h) un subiect al evaluării are alte legături relevante cu un alt stat membru sau cu o țară terță, ceea ce înseamnă că este expus riscului SB/FT asociat țării respective.

35. Autoritățile competente trebuie să ia măsuri rezonabile pentru a dobândi cunoștințe adecvate și a le actualiza, precum și pentru a conștientiza și înțelege riscurile SB/FT asociate acestor state membre sau țări terțe, care pot afecta activitățile desfășurate de subiecții evaluării. În acest

scop, autoritățile competente trebuie să identifice factorii de risc în conformitate cu Ghidul ABE privind factorii de risc în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului¹⁰ și cu cei descriși la punctele 33 și 34 de mai sus pentru fiecare dintre aceste state membre sau țări terțe.

36. Atunci când identifică țări terțe care prezintă deficiențe strategice la nivelul regimurilor lor naționale privind acțiunile CSB/CFT, care amenință în mod semnificativ sistemul financiar din Uniunea Europeană, autoritățile competente trebuie să țină cont de actele delegate adoptate de Comisia Europeană în conformitate cu articolul 9 alineatul (2) din Directiva (UE) 2015/849, precum și de declarațiile publice emise de organismele de standardizare internaționale relevante, inclusiv Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI), Comitetul de Experți al Consiliului European pentru Evaluarea Măsurilor de Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului (MONEYVAL) sau alte organisme regionale similare cu GAFI.

4.2.5 Factorii de risc SB/FT la nivel de sector

37. Autoritățile competente trebuie să aibă o bună înțelegere a factorilor de risc care sunt relevanți pentru toate sectoarele aflate sub supravegherea lor. Pentru a identifica factorii de risc relevanți din sectoarele relevante, autoritățile competente trebuie să definească mai întâi sectoarele aflate sub supravegherea lor. Pentru a-și fundamenta opinia cu privire la sectoare, autoritățile competente trebuie să facă referire la categoriile de entități obligate enumerate în Directiva (UE) 2015/849, care sunt instituții de credit, furnizori de credite (alții decât instituțiile de credit, de exemplu, credite de consum, factoring, leasing, credite ipotecare și credite comerciale), întreprinderi de asigurări de viață, intermediari de asigurări de viață, instituții emittente de monedă electronică, instituții de plată, „birouri de schimb valutar”, firme de investiții și organisme de plasament colectiv.
38. În funcție de dimensiunea unui sector și de natura subiecților evaluării din cadrul acestuia, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere divizarea sectoarelor în subsectoare. Acest lucru poate fi necesar atunci când un sector este alcătuit din subiecți ai evaluării foarte diferiți, deoarece un procent semnificativ al subiecților evaluării au caracteristici și modele de afaceri similare care îi diferențiază de restul sectorului. Caracteristicile similare includ, dar nu se limitează la tipul de produse și servicii oferite, canalele de distribuție utilizate și tipul de clienți deserviți. Subsectoarele pot include firmele care se ocupă cu transferul de bani, băncile private și firmele de brokeraj, care reprezintă subsectoare ale instituțiilor de plată, ale instituțiilor de credit și, respectiv, ale societăților de investiții. Pentru a-și fundamenta opinia cu privire la sectoare și subsectoare și la caracteristicile specifice ale acestora, autoritățile competente

¹⁰ Ghidul ABE în temeiul articolului 17 și articolului 18 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/849 cu privire la măsurile de precauție privind clientela și factorii pe care instituțiile de credit și cele financiare trebuie să îi aibă în vedere atunci când evaluează riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului asociat relațiilor de afaceri individuale și tranzacțiilor ocazionale („Ghid privind factorii de risc de spălare a banilor și de finanțare a terorismului”), [EBA/GL/2021/02](#).

trebuie să consulte titlul II din Ghidul ABE privind factorii de risc în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului¹¹.

39. Autoritățile competente trebuie să înțeleagă modul în care este organizat fiecare sector și subsector, precum și riscurile asociate caracteristicilor comune, cum ar fi tipul produselor și serviciilor oferite, canalele de distribuție utilizate și tipul de clienți deserviți. Autoritățile competente trebuie să își întemeieze înțelegerea factorilor de risc de la nivel sectorial și subsectorial pe:

- a) o imagine de ansamblu asupra tuturor informațiilor relevante referitoare la subiectul evaluării dintr-un anumit sector sau subsector, astfel cum se prevede la punctele 44 și 45 din prezentul ghid, pentru a identifica punctele comune din cadrul fiecărui sector și subsector în ansamblu și
- b) informații relevante referitoare la sectoare și subsectoare, astfel cum se prevede la punctul 41 din prezentul ghid.

4.2.6 Tipul de informații necesare pentru identificarea factorilor de risc

a. Informații privind sectoarele

40. Autoritățile competente trebuie să colecteze informații suficiente, relevante și fiabile din sursele descrise la punctele 30 și 31 pentru a dobândi o înțelegere de ansamblu a factorilor de risc inerent și a factorilor care atenuează aceste riscuri în cadrul sectorului și subsectorului, după caz.

41. Pentru a dobândi o bună înțelegere a factorilor de risc inerent din cadrul sectoarelor și subsectoarelor, autoritățile competente trebuie să colecteze informații care să includă, fără a se limita la:

- c) informații privind mărimea, domeniul de activitate și complexitatea sectorului, în format agregat;
- d) natura modelelor de afaceri din cadrul sectorului;
- e) informații generale privind tipul de produse, servicii, clienți și canale de distribuție utilizate în cadrul sectorului sau subsectorului și profilurile de risc ale acestora, dacă sunt cunoscute;
- f) informații privind riscurile actuale și emergente asociate sectorului sau subsectorului la nivel național și internațional, inclusiv informații care pot indica faptul că este posibil ca sectorul sau subsectorul să fie expus unui risc crescut de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, ca urmare a practicilor de descărcare de risc aplicate acestor sectoare sau subsectoare de alte sectoare;
- g) informații privind principalele riscuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului

¹¹ Ghidul ABE în temeiul articolului 17 și articolului 18 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/849 cu privire la măsurile de precauție privind clientela și factorii pe care instituțiile de credit și cele financiare trebuie să îi aibă în vedere atunci când evaluează riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului asociat relațiilor de afaceri individuale și tranzacțiilor ocazionale („Ghid privind factorii de risc de spălare a banilor și de finanțare a terorismului”), [EBA/GL/2021/02](#).

care afectează piața internă;

- h) impactul activităților transfrontaliere în cadrul sectorului sau subsectorului;
- i) expunerea sectorului sau a subsectorului la vulnerabilități care apar într-un context global;
- j) rapoarte privind amenințările, alerte și tipologii primite de la unitatea de informații financiare și de la alte organe ale statului relevante, dacă este cazul, și
- k) ghiduri publicate de alte autorități competente sau de organisme de standardizare internaționale;

42. Informațiile descrise mai sus pot contribui, de asemenea, la percepția pe care autoritățile competente o au în ceea ce privește factorii de risc la nivelul subiecților individuali ai evaluării și viceversa.

b. Informații privind subiecții evaluării

43. Pe baza evaluării sectoriale a riscurilor, autoritățile competente trebuie să colecteze informații suficiente, relevante și fiabile din sursele descrise la punctele 30 și 31 pentru a dobândi o înțelegere de ansamblu a factorilor de risc inerent ai subiecților evaluării și, dacă este posibil, a factorilor de risc rezidual.

44. Pentru a dobândi o bună înțelegere a factorilor de risc inerent care se aplică subiecților evaluării, autoritățile competente trebuie să colecteze informații din diverse surse, care includ, dar nu se limitează la informații referitoare la:

- a) structura acționariatului și structura de organizare a subiecților evaluării, ținând cont de faptul că subiectul evaluării este o instituție de credit sau o instituție financiară internațională sau națională, o societate-mamă, o sucursală, o filială sau un alt fel de organizație, precum și de gradul de complexitate și de transparență a organizării și structurii acestuia;
- b) reputația și integritatea directorilor executivi, a membrilor din organul de conducere și a acționarilor semnificativi;
- c) natura și complexitatea produselor și serviciilor oferite, precum și activitățile și tranzacțiile desfășurate;
- d) canalele de distribuție utilizate, inclusiv furnizarea de servicii prin intermediul unor canale de tranzacții la distanță și apelarea la agenți sau intermediari;
- e) tipurile de clienți deserviți de subiectul evaluării și nivelul de risc asociat clienților respectivi, inclusiv clienții care sunt persoane expuse politic (PEP) și cei care au fost evaluați ca prezentând un risc crescut de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului în conformitate cu metodologia de evaluare a riscurilor pusă în aplicare de subiectul evaluării;

- f) zona geografică a activităților economice, în special în cazul în care acestea sunt desfășurate în țări terțe care prezintă un risc mare¹², precum și, dacă este cazul, țările de origine sau de stabilire a unei părți semnificative a clienților subiectului evaluării și legăturile geografice dintre acționarii săi semnificativi sau beneficiarii săi reali;
 - g) procedurile de autorizare, de licență sau de „pașaport” puse în aplicare de subiectul evaluării.
45. Pentru a dobândi o bună înțelegere a factorilor de risc rezidual la care sunt expuși subiecții evaluării, autoritățile competente trebuie să colecteze informații din diferite surse, care includ, dar nu se limitează la informații referitoare la:
- a) caracterul adecvat al măsurilor de atenuare instituite de un subiect al evaluării și, în special, informații
 - i) în ceea ce privește caracterul adecvat al cadrului de gestionare a riscurilor, inclusiv gestionarea riscului de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului;
 - ii) din rapoartele funcției de control intern, inclusiv auditul intern, dacă este cazul;
 - iii) legate de aspectele prudențiale și generale ale activității subiectului evaluării, cum ar fi anii de funcționare, lichiditatea sau adecvarea capitalului;
 - iv) constatările examinărilor off-site, efectuate de autoritatea competentă, de alte autorități competente relevante, de autoritățile de supraveghere prudențială sau de alte autorități de supraveghere relevante, inclusiv de autoritățile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului din țări terțe.
 - b) eficacitatea măsurilor de atenuare instituite de un subiect al evaluării, în special informații cu privire la:
 - i) calitatea mecanismelor și structurilor de la nivelul cadrului de administrare a activității, inclusiv caracterul adecvat și eficacitatea funcțiilor de audit intern și de conformitate, liniile de raportare, gradul de conformitate cu cerințele legale și de reglementare în ceea ce privește CSB/CFT, precum și eficacitatea politicilor și procedurilor privind CSB/CFT în măsura în care acestea sunt deja cunoscute;
 - ii) „cultura corporativă” dominantă, în special „cultura conformității” și cultura transparenței și a încrederii în relațiile cu autoritățile competente;
 - iii) constatările inspecțiilor de supraveghere anterioare efectuate de autoritatea competentă, de alte autorități competente relevante, de autoritățile de supraveghere prudențială sau de alte autorități de supraveghere relevante, inclusiv de autoritățile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului din țări terțe, care implică anumite elemente și teste la fața locului;

¹² Ghidul ABE în temeiul articolului 17 și articolului 18 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/849 cu privire la măsurile de precauție privind clientela și factorii pe care instituțiile de credit și cele financiare trebuie să îi aibă în vedere atunci când evaluează riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului asociat relațiilor de afaceri individuale și tranzacțiilor ocazionale („Ghid privind factorii de risc de spălare a banilor și de finanțare a terorismului”), [EBA/GL/2021/02](#).

- iv) măsurile de supraveghere în curs sau impuse și sancțiunile legate de subiectul evaluării, instituite de autoritatea competentă, de autoritățile de supraveghere prudențială sau de alte autorități de supraveghere relevante, inclusiv în țări terțe;
 - v) informații primite de la unitățile de informații financiare, cum ar fi informațiile referitoare la rapoartele privind tranzacțiile suspecte.
46. În cazul în care autoritățile competente consideră că informațiile colectate prin sursele descrise la punctele 30 și 31 nu sunt disponibile sau nu sunt suficiente pentru a dobândi o bună înțelegere a riscurilor asociate cu subiectul evaluării, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere colectarea unor astfel de informații direct de la subiecții evaluării.
47. În cazul în care informațiile pentru evaluarea individuală a riscurilor sunt colectate direct de la subiecții evaluării, autoritățile competente trebuie să se asigure că tipul de informații solicitate este determinat de factorii de risc relevanți de la nivel național, internațional și sectorial, astfel cum se prevede în prezentul ghid, inclusiv de riscurile emergente.
48. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere ajustarea nivelului și frecvenței informațiilor solicitate de la subiecții evaluării pe baza nivelului de risc asociat sectorului sau subsectorului de care aparține subiectul evaluării. Aceasta înseamnă că informațiile referitoare la sectoarele care sunt expuse unor niveluri mai semnificative de riscuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului pot fi colectate mai frecvent decât în cazul sectoarelor cu niveluri de risc mai puțin semnificative. Atunci când stabilesc nivelul și frecvența solicitărilor de informații, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:
- a) dacă unele dintre informațiile solicitate sunt puse la dispoziția autorității competente din alte surse, inclusiv din partea autorităților de supraveghere prudențială, pentru a reduce duplicarea solicitărilor de informații;
 - b) scopul pentru care vor fi utilizate informațiile. Dacă informațiile sunt solicitate pentru a contribui la evaluarea de către autoritatea competentă a riscurilor asociate unui subiect al evaluării sau sectorului, atunci autoritatea competentă trebuie să aibă în vedere alinierea frecvenței solicitărilor de informații la frecvența actualizărilor evaluării riscurilor;
 - c) dacă au existat modificări semnificative ale nivelului riscului de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului asociat subiectului evaluării sau sectorului, ceea ce ar indica necesitatea unor solicitări de informații mai frecvente.

4.3 Etapa 2 – Evaluarea riscurilor

4.3.1 Considerații generale

49. Autoritățile competente trebuie să adopte o perspectivă holistică asupra factorilor de risc SB/FT pe care i-au identificat în etapa 1, care vor constitui împreună baza pentru evaluările individuale ale riscurilor asociate subiecților evaluării și pentru evaluările sectoriale ale riscurilor.

50. Atunci când își elaborează metodologia de evaluare a riscurilor, autoritățile competente trebuie să ia în considerare modul în care interacționează evaluările sectoriale și individuale ale riscurilor. Evaluarea sectorială a riscurilor oferă autorităților competente o imagine de ansamblu asupra riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului la care sunt expuși subiecții evaluării dintr-un anumit sector, precum și asupra relevanței factorilor de risc individuali pentru subiecții evaluării din sectorul respectiv. Prin intermediul evaluărilor individuale ale riscurilor, autoritățile competente trebuie să fie în măsură să evalueze impactul riscurilor sectoriale asupra fiecărui subiect al evaluării, utilizând în același timp respectivele evaluări ale riscurilor pentru a-și actualiza și revizui evaluările sectoriale ale riscurilor, după caz, inclusiv prin identificarea noilor factori de risc care sunt comuni subiecților evaluării din sectorul respectiv.

4.3.2 Evaluarea riscurilor la nivel sectorial și subsectorial

51. Autoritățile competente trebuie să dobândească o bună înțelegere a riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului prezente în fiecare sector aflat sub supravegherea lor, ceea ce le va permite să își stabilească prioritățile cu privire la activitățile de supraveghere între sectoare și în interiorul acestora și să identifice riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului care sunt relevante pentru un anumit sector. Evaluarea sectorială a riscurilor trebuie să ofere autorităților competente baza pentru evaluarea individuală a riscurilor subiecților evaluării din sectorul respectiv, dezvoltând înțelegerea de către acestea a riscurilor inerente din cadrul sectorului la care sunt expuși subiecții evaluării, pentru a contribui la înțelegerea de către autoritatea competentă a gradului de atenție în materie de supraveghere necesar în sectorul respectiv. Autoritățile competente trebuie să decidă dacă dispun de informații suficiente și fiabile cu privire la controalele din cadrul sectorului pentru a efectua evaluarea riscului rezidual. Dacă aceste informații sunt considerate insuficiente, autoritățile competente trebuie să ia în considerare utilizarea instrumentelor de supraveghere relevante de care dispun pentru a obține suficiente informații, astfel cum se prevede în secțiunea 4.4.4.
52. Autoritățile competente trebuie să se asigure că evaluarea sectorială a riscurilor este suficient de cuprinzătoare și permite autorității de supraveghere să obțină o imagine holistică asupra tuturor factorilor de risc relevanți și a măsurii în care aceștia afectează subiecții evaluării din fiecare sector.
53. Pentru a efectua evaluarea sectorială a riscurilor, autoritățile competente trebuie să definească mai întâi sectoarele și subsectoarele, după caz, care se află sub supravegherea lor, astfel cum se descrie la punctele 38 și 39 de mai sus.
54. Atunci când efectuează evaluarea riscurilor pentru întregul sector sau subsector, dacă este cazul, autoritățile competente trebuie să efectueze o evaluare a factorilor de risc la nivel de sector, care sunt identificați în conformitate cu etapa 1 a modelului RBS. Autoritățile competente trebuie să își bazeze evaluarea pe informațiile colectate în conformitate cu secțiunea 4.2.6.

55. Ca parte a acestui proces, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere alocarea unor ponderi diferite diferiților factori de risc, astfel cum se descrie la punctele 63 și 64 din prezentul ghid, pentru a reflecta gradul de impact pe care diferitele amenințări legate de spălarea banilor și finanțarea terorismului îl au asupra sectorului respectiv.

4.3.3 Evaluările riscurilor la nivel individual

56. Autoritățile competente trebuie să dobândească o înțelegere cuprinzătoare a riscurilor inerente și, în măsura în care au acces la date suficient de fiabile privind calitatea controalelor privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului efectuate de subiectul evaluării, a riscurilor reziduale la care sunt expuși subiecții evaluării. În acest scop, acestea trebuie să efectueze evaluări individuale ale riscurilor pentru fiecare subiect al evaluării în parte. Autoritățile competente trebuie să utilizeze toate sursele relevante pentru a colecta informațiile necesare pentru evaluările individuale ale riscurilor, astfel cum sunt descrise la punctele 44-48 de mai sus.

57. Pentru a ajunge la o înțelegere cuprinzătoare a riscurilor asociate subiecților individuali ai evaluării, autoritățile competente trebuie să stabilească și să mențină un proces și o metodologie permanentă de evaluare și examinare a riscurilor asociate subiecților evaluării. Atunci când își elaborează procesele de evaluare a riscurilor, autoritățile competente trebuie:

- a) să se ghideze după rezultatul evaluării riscurilor din sectorul sau subsectorul căruia îi aparține subiectul evaluării. În esență, prin evaluarea riscurilor la nivel sectorial sau subsectorial, autoritatea competentă va fi identificat deja principalele riscuri inerente la care sunt expuși subiecții individuali ai evaluării dintr-un anumit sector sau subsector.
- b) să determine modul în care vor evalua factorii de risc inerent relevanți, care sunt identificați în cadrul etapei 1 a modelului RBS și care afectează subiectul evaluării.
- c) să colecteze informațiile necesare care să le permită să înțeleagă expunerea subiectului evaluării la riscurile legate de clienți, produse și servicii, zona geografică și canalul de distribuție. Aceasta înseamnă că autoritățile competente trebuie să analizeze dacă sunt necesare aceleași informații cu privire la toți subiecții evaluării. În cazul în care informațiile sunt colectate de la subiecții evaluării, autoritățile competente trebuie să consulte secțiunea privind „Asigurarea calității” din prezentul ghid pentru garanțiile suplimentare care trebuie instituite.

58. În cazul în care, pe baza informațiilor prevăzute la punctul 45 litera (b) din prezentul ghid, autoritățile competente au dobândit o înțelegere suficientă și suficient de fiabilă a măsurilor de atenuare instituite de subiecții evaluării, acestea ar trebui să efectueze evaluarea riscului rezidual în ceea ce privește subiecții evaluării respectivi. Cu toate acestea, în cazul în care astfel de informații nu sunt disponibile, fiabile sau suficient de cuprinzătoare, autoritățile competente trebuie să utilizeze, în schimb, evaluarea riscului inerent în ceea ce privește subiecții evaluării respectivi.

59. Atunci când evaluează factorii de risc rezidual, autoritățile competente trebuie să ia măsurile necesare pentru a evalua măsura în care sistemele și controalele de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului instituite de subiectul evaluării sunt adecvate pentru a atenua în mod eficace riscurile inerente la care acesta este expus. În acest sens, autoritățile competente trebuie să evalueze cel puțin:
- a) că sistemele și controalele de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului enumerate la articolul 8 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/849 sunt instituite și aplicate. Aceste controale trebuie să fie suficient de cuprinzătoare și proporționale cu riscurile SB/FT;
 - b) că mecanismele mai ample de la nivelul cadrului de administrare a activității și procesele de gestionare a riscurilor, inclusiv cultura generală a riscurilor, sunt adecvate și eficace.
60. Autoritățile competente trebuie să stabilească modul de încorporare a raționamentului lor profesional în activitatea lor de evaluare a riscurilor. Secțiunea 4.4.4. prevede, în acest sens, că manualul de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului trebuie să permită autorităților competente să asigure aplicarea instrumentelor de supraveghere și a raționamentului profesional în mod consecvent.

4.3.4 Evaluarea riscurilor de spălare a banilor/finanțare a terorismului la nivel de grup

61. Autoritățile competente, care sunt autoritatea de supraveghere principală în conformitate cu Ghidul comun al AES privind cooperarea și schimbul de informații în scopul Directivei (UE) 2015/849¹³, trebuie să își formeze o imagine holistică asupra riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului la care sunt expuși subiecții evaluării care fac parte dintr-un grup. Aceasta înseamnă că autoritățile competente trebuie să elaboreze un profil de risc al subiectului evaluării aflat sub supravegherea lor, ținând seama de toți factorii de risc interni și externi relevanți. Autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită riscurilor asociate operațiunilor transfrontaliere ale unui subiect al evaluării și activităților economice ale unor părți din grupul acestuia, desfășurate în alte jurisdicții, care pot avea un impact asupra profilului general de risc al subiectului evaluării. În special, evaluarea riscurilor trebuie să reflecte cel puțin riscurile care decurg din expunerea subiectului evaluării la țări:

- a) care au fost identificate de Comisia Europeană ca având deficiențe strategice în regimul lor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, în conformitate cu articolul 9 alineatul (2) din Directiva (UE) 2015/849;
- b) în care legislația interzice punerea în aplicare a politicilor și procedurilor la nivel de grup și, în special, dacă există situații în care trebuie să se aplice Regulamentul delegat (UE) 2019/758 al Comisiei;
- c) care, în conformitate cu surse credibile și fiabile¹⁴, sunt expuse unor niveluri mari de corupție sau altor infracțiuni predicat la infracțiunile de spălare a banilor;
- d) țări sau teritorii în care se știe că organizațiile teroriste își desfășoară activitatea sau care au făcut obiectul unor sancțiuni economice și financiare, al unor embargouri sau al unor măsuri legate de terorism, de finanțarea terorismului sau de proliferare, impuse, de exemplu, de Organizația Națiunilor Unite sau de Uniunea Europeană și
- e) țări în care, potrivit informațiilor din mai multe surse credibile și fiabile, au fost exprimate preocupări serioase cu privire la eficacitatea și calitatea controalelor în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului efectuate de jurisdicție, inclusiv informații cu privire la calitatea și eficacitatea asigurării respectării normelor și a supravegherii în materie de reglementare. În acest caz, sursele credibile și fiabile pot include rapoarte de evaluare reciprocă elaborate de Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI) sau de organismele regionale similare cu GAFI, lista GAFI cu jurisdicțiile cu risc mare și necooperante, evaluările Fondului Monetar Internațional (FMI) și rapoartele Programului de evaluare a sectorului financiar (FSAP).

62. Pentru a contribui la evaluarea riscurilor subiecților evaluării care fac parte dintr-un grup, autoritățile competente, care sunt autoritatea de supraveghere principală, trebuie să

¹³(JC 2019 81).

¹⁴ În conformitate cu Ghidul ABE în temeiul articolului 17 și al articolului 18 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/849, credibilitatea acuzațiilor poate fi stabilită pe baza calității și independenței sursei din care provin datele și a persistenței raportării acestor acuzații, printre alte considerente.

coopereze și să facă schimb de informații relevante cu alte autorități competente care sunt responsabile de supravegherea unor părți ale grupului în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. În cazul grupurilor transfrontaliere, dacă există un colegiu de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, autoritatea de supraveghere principală trebuie să utilizeze informațiile schimbate în cadrul colegiului pentru a colecta informațiile necesare pentru evaluarea riscurilor. Informațiile necesare includ, în ceea ce privește sucursalele sau filialele subiecților evaluării, cel puțin informații referitoare la:

- a) profilul de risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului al sucursalelor sau filialelor, astfel cum a fost evaluat de autoritățile competente relevante din jurisdicțiile respective;
- b) profilul de risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului al sectorului care are sucursale sau filiale, astfel cum a fost evaluat de autoritățile relevante din jurisdicțiile respective;
- c) constatările evaluărilor efectuate de autoritățile competente cu privire la calitatea controalelor instituite în cadrul sucursalelor sau filialelor subiecților evaluării;
- d) încălcări grave sau deficiențe semnificative în cadrul sucursalelor sau filialelor, astfel cum au fost identificate de autoritățile competente relevante din jurisdicțiile lor;
- e) măsurile de supraveghere și sancțiunile impuse sucursalelor sau filialelor de către autoritățile competente relevante din jurisdicțiile lor.

63. Atunci când evaluează dacă subiecții evaluării au pus în aplicare, în mod eficace, politici și proceduri la nivel de grup în sucursalele și filialele lor, autoritățile competente, care sunt autoritatea de supraveghere principală, trebuie să consulte evaluarea riscurilor în ceea ce privește acești subiecți ai evaluării, descrisă la punctele 57 și 58 din prezentul ghid și, în special, evaluarea riscurilor geografice la care sunt expuse sucursalele și filialele subiecților evaluării.

4.3.5 Ponderarea factorilor de risc

64. Autoritățile competente trebuie să pondereze factorii de risc pentru sectoarele și subiecții evaluării identificați în etapa 1 a modelului RBS, în funcție de importanța lor relativă. În acest sens, există o serie de considerații conform cărora autoritățile competente trebuie să țină seama de următoarele:

- a) La ponderarea factorilor de risc inerent, autoritățile competente trebuie să ia o decizie în cunoștință de cauză cu privire la relevanța diferiților factori în raport cu un sector, un subsector sau un subiect individual al evaluării. În ceea ce privește subiecții individuali ai evaluării, autoritățile competente trebuie să țină seama de evaluarea riscurilor la nivel sectorial sau subsectorial.
- b) Ponderea acordată factorilor de risc individuali poate varia în funcție de sectoare, subsectoare sau subiecții evaluării, dar autoritățile competente trebuie să utilizeze factori similari pentru sectoare, subsectoare sau subiecți ai evaluării similari.

- c) Ponderarea riscurilor nu duce la o situație în care este imposibil ca un sector, un subsector sau un subiect al evaluării să fie clasificat ca risc semnificativ sau foarte semnificativ sau în care toate sectoarele, subsectoarele sau subiecții evaluării se încadrează în aceeași categorie de risc.
- d) Ponderarea nu este influențată în mod nejustificat doar de un singur factor de risc și se acordă o atenție corespunzătoare factorilor identificați prin Directiva (UE) 2015/849 sau legislația națională ca prezentând întotdeauna un risc mare sau semnificativ de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. La ponderarea factorilor de risc, autoritățile competente trebuie să se asigure că un factor de risc nu afectează echilibrul ponderării globale către o evaluare disproporționată și nerezonabilă.
65. În cazul în care autoritățile competente utilizează sisteme informatice automatizate pentru a aloca punctaje globale de risc subiecților evaluării, în special în situațiile în care aceste sisteme nu au fost dezvoltate intern, ci au fost achiziționate de la un furnizor extern sau s-au bazat în alt mod pe contribuții externe, acestea trebuie să înțeleagă modul în care funcționează sistemul și modul în care acesta combină sau ponderează factorii de risc pentru a obține un punctaj global de risc. Autoritățile competente trebuie să fie întotdeauna convinse că punctajele alocate reflectă propria înțelegere a riscului de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului asociat subiectului evaluării.

4.3.6 Profiluri și categorii de risc

66. Evaluarea nivelului de risc inerent și efectul pe care factorii de atenuare a riscurilor îl au asupra nivelului de risc inerent trebuie să ducă la atribuirea unui punctaj de risc, după caz, sectorului, subsectorului și subiectului evaluării, pentru a facilita comparația între subiecții evaluării și pentru a fundamenta măsura luată în etapa 3.
67. Autoritățile competente trebuie să se asigure că evaluarea factorilor de atenuare din cadrul subiectului evaluării, al sectorului sau al subsectorului se bazează pe informații fiabile, cum sunt informațiile prevăzute la punctul 45 litera (b) de mai sus. În absența unor astfel de informații, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă includerea factorilor de atenuare este justificată și dacă, ca urmare a alocării punctajelor pentru factorii de atenuare, punctajul final de risc SB/FT al subiectului evaluării nu este denaturat.
68. În cazul în care dispun doar de informații limitate sau neverificate cu privire la factorii de atenuare din cadrul subiectului evaluării sau al sectorului și subsectorului, autoritățile competente trebuie să clasifice acești subiecți ai evaluării și aceste sectoare și subsectoare pe baza profilului lor de risc inerent și să atribuie punctajul de risc rezidual atunci când devin disponibile informații relevante.
69. Autoritățile competente trebuie să recurgă la raționamentul lor profesional pentru a valida rezultatele evaluării generale a riscurilor asociate subiectului evaluării sau sectorului/subsectorului și pentru a o corecta, dacă este necesar.
70. Autoritățile competente trebuie să decidă cu privire la modul cel mai adecvat de clasificare

a profilurilor de risc ale subiecților evaluării, ale sectoarelor și ale subsectoarelor. Pentru a realiza convergența și a facilita cooperarea și schimbul de informații între diferitele autorități competente, autoritățile competente trebuie să ia în considerare clasificarea subiecților evaluării, a sectoarelor și a subsectoarelor ca fiind „foarte semnificative”, „semnificative”, „moderat semnificative” și „mai puțin semnificative”, în conformitate cu procesele ABE de evaluare a riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

71. Autoritățile competente trebuie să se asigure că procesele lor de evaluare a riscurilor le permit să facă distincția între riscurile inerente și cele reziduale. Atunci când clasifică riscul inerent asociat subiecților evaluării, sectoarelor sau subsectoarelor, autoritățile competente trebuie să ia în considerare următoarele categorii de risc:
- a) risc mai puțin semnificativ, în cazul în care este foarte puțin probabil ca subiectul evaluării, sectorul sau subsectorul să fie utilizat în mod abuziv, pe scară largă, în scopuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului;
 - b) risc moderat semnificativ, în cazul în care este puțin probabil ca subiectul evaluării, sectorul sau subsectorul să fie utilizat în mod abuziv, pe scară largă, în scopuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului;
 - c) risc semnificativ, în cazul în care este probabil ca subiectul evaluării, sectorul sau subsectorul să fie utilizat în mod abuziv, pe scară largă, în scopuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului sau
 - d) risc foarte semnificativ, în cazul în care este foarte probabil ca subiectul evaluării, sectorul sau subsectorul să fie utilizat în mod abuziv, pe scară largă, în scopuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.
72. Atunci când clasifică riscul rezidual asociat subiecților evaluării, sectoarelor sau subsectoarelor, autoritățile competente trebuie să ia în considerare impactul pe care măsurile de atenuare îl pot avea asupra riscului inerent asociat subiecților evaluării, sectoarelor și subsectoarelor. Autoritățile competente trebuie să aplice cele patru categorii de risc pentru a clasifica riscul rezidual după cum urmează:
- a) risc mai puțin semnificativ, în cazul în care riscul inerent este mai puțin semnificativ, iar profilul de risc nu este afectat de atenuare, sau în cazul în care riscul inerent este moderat semnificativ sau semnificativ, dar este atenuat în mod eficace prin sisteme și controale de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
 - b) risc moderat semnificativ, în cazul în care riscul inerent este moderat semnificativ, iar profilul de risc nu este afectat de atenuare, sau în cazul în care riscul inerent este semnificativ sau foarte semnificativ, dar este atenuat în mod eficace prin sisteme și controale de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
 - c) risc semnificativ, în cazul în care expunerea la riscul inerent este semnificativă, iar profilul de risc nu este afectat de atenuare, sau în cazul în care riscul inerent este foarte semnificativ, dar este atenuat în mod eficace prin sisteme și controale de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului sau

- d) risc foarte semnificativ, în cazul în care riscul inerent este foarte semnificativ și, indiferent de atenuare, profilul de risc nu este influențat de aceasta, sau în cazul în care riscul inerent este foarte semnificativ și nu este atenuat în mod eficace din cauza deficiențelor sistemice de la nivelul sistemelor și controalelor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în ceea ce privește subiectul evaluării sau majoritatea subiecților evaluării din sectorul respectiv.
73. În cazul în care autoritățile competente decid să nu aplice clasificarea riscurilor prevăzută la punctele 69, 70 și 71 de mai sus, acestea trebuie să fie în măsură să își convertească categoriile de risc în conformitate cu cele recomandate în prezentul ghid. Autoritățile competente trebuie să adopte o abordare conservatoare atunci când convertesc categoriile de risc, astfel cum se descrie în anexa la prezentul ghid.
74. Autoritățile competente trebuie să ia act de faptul că clasificarea subiecților evaluării în scopul stabilirii riscurilor SB/FT poate fi diferită de categoriile aplicate aceluiași subiect ai evaluării în scopul stabilirii, pe scară mai largă, a riscurilor de conduită sau prudențiale.
75. În cazul în care o autoritate competentă utilizează un sistem informatic automat pentru a determina profilul sau punctajul de risc al unui subiect individual al evaluării, autoritățile competente trebuie să țină seama de situațiile în care poate fi necesar să modifice rezultatele punctajului automat pe baza raționamentului lor profesional, în plus față de procesul de examinare prevăzut în etapa 4 a modelului RBS. Autoritățile competente pot decide să își aplice raționamentul profesional dacă există informații care sugerează că clasificarea generală în funcție de riscuri nu reflectă realitatea, inclusiv informații obținute de la unitățile de informații financiare, din rapoarte mass-media, de la alte autorități de supraveghere sau din supravegherea la fața locului și off-site. Justificarea unor astfel de modificări ale profilului sau ale punctajului de risc trebuie să fie documentată în mod clar de autoritatea competentă.

4.4 Etapa 3 – Supravegherea

4.4.1 Dispoziții generale

76. Autoritățile competente trebuie să se asigure că subiecții evaluării expuși la riscuri semnificative și foarte semnificative de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului sunt supuși unei supravegheri mai frecvente și mai intruzive decât cei expuși la riscuri moderat semnificative sau mai puțin semnificative. Autoritățile competente trebuie să își adapteze abordarea în materie de supraveghere ajustând unul sau mai multe dintre următoarele elemente:
- a) natura supravegherii, prin ajustarea raportului dintre instrumentele de supraveghere off-site și cele de supraveghere la fața locului;
- b) accentul supravegherii, prin axarea pe cadrul general de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în vigoare la subiecții evaluării sau prin axarea pe gestionarea riscurilor specifice de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, inclusiv a riscurilor asociate anumitor produse sau servicii, sau pe aspecte specifice ale proceselor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, cum ar fi identificarea clienților,

evaluarea riscurilor, monitorizarea continuă și activitățile de raportare;

- c) frecvența supravegherii, prin asigurarea faptului că subiecții evaluării care sunt expuși la riscuri mai semnificative de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului sunt supravegheați mai frecvent decât subiecții evaluării care sunt expuși la riscuri mai puțin semnificative și
- d) intensitatea și caracterul intruziv al supravegherii, prin stabilirea, în funcție de risc, a amplitudinii examinărilor dosarelor clienților, a testării prin eșantionare a tranzacțiilor și a rapoartelor privind tranzacțiile suspecte, care sunt desfășurate la fața locului. Autoritățile competente trebuie să ia act de faptul că o examinare bazată doar pe evaluarea politicilor și a procedurilor, nu pe punerea lor în aplicare, este puțin probabil să fie suficientă în situațiile în care expunerea la riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului este mai semnificativă.

4.4.2 Strategia de supraveghere

77. Autoritățile competente trebuie să stabilească și să pună în aplicare o strategie de supraveghere pe termen mai lung în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, în care să stabilească modul în care vor atenua riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului pe care le-au identificat în toate sectoarele și subsectoarele, după caz, aflate sub supravegherea lor. Strategia trebuie să se bazeze pe evaluarea riscurilor la nivel de sector, efectuată de autoritățile competente în conformitate cu recomandarea 4.3.

78. În strategie, autoritățile competente trebuie să stabilească obiective clare pentru abordarea lor în ceea ce privește supravegherea combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului și să stabilească modul în care aceste obiective vor fi atinse într-un interval de timp definit și cu resursele disponibile. Ca parte a acestui proces, o strategie de supraveghere trebuie:

- a) să explice modul în care se va acționa pentru a atenua riscurile existente de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, identificate în sectoarele și subsectoarele aflate sub supravegherea lor;
- b) să explice modul în care se va asigura aplicarea unei supravegheri și a unei monitorizări adecvate, proporționale cu riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, la nivelul tuturor sectoarelor și subsectoarelor, inclusiv la nivelul celor asociate cu riscuri mai reduse de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. În special, modul în care se va asigura că sectoarele asociate cu riscuri mai semnificative de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului vor beneficia de o acoperire mai mare în materie de supraveghere;
- c) să stabilească tipul de instrumente de supraveghere pe care autoritățile competente le vor utiliza pentru a aborda tipurile de riscuri, așa cum este descris în secțiunea 4.4.4. din prezentul ghid;
- d) să definească ciclurile inspecțiilor și examinărilor în scopuri de supraveghere, dacă este cazul, în funcție de care vor fi supravegheați subiecții evaluării din fiecare categorie de risc și să stabilească tipul de instrumente de supraveghere aplicabile în fiecare ciclu;

- e) să stabilească resursele de supraveghere necesare pentru punerea în aplicare a strategiei de supraveghere și să se asigure că există suficiente resurse;
- f) să explice modul în care autoritățile competente vor aborda și vor contracara în mod eficace riscurile emergente, atunci când acestea apar, într-un mod care să nu aibă un efect negativ asupra întregii strategii.

4.4.3 Planul de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului

79. Autoritățile competente trebuie să stabilească și să pună în aplicare un plan de supraveghere pentru toți subiecții evaluării, care să explice modul în care strategia lor de supraveghere va fi pusă în practică. Autoritățile competente trebuie să decidă cu privire la perioada de timp acoperită de planul lor de supraveghere, cum ar fi un plan de supraveghere anual sau bianual, ținând seama de constrângerile organizatorice mai ample, după caz.
80. Autoritățile competente trebuie să coordoneze toate planurile de supraveghere care acoperă întreaga perioadă de timp acoperită de strategia de supraveghere pentru a asigura echilibrul între acestea și pentru a se asigura că acestea servesc împreună la punerea în aplicare a strategiei de supraveghere. Aceasta înseamnă că, în cazul în care strategia de supraveghere este stabilită pentru o perioadă de 5 ani, dar planurile de supraveghere sunt elaborate anual, autoritățile competente trebuie să se asigure că toate planurile anuale pe întreaga perioadă de 5 ani îndeplinesc strategia.
81. În planul de supraveghere, autoritățile competente trebuie să stabilească în mod clar instrumentele de supraveghere pe care le vor aplica subiecților evaluării pentru a-și atinge obiectivele în conformitate cu strategia lor. Autoritățile competente trebuie să utilizeze evaluările de risc asociate subiecților individuali ai evaluării pentru a-și ajusta mai bine alegerea instrumentelor de supraveghere pentru un anumit subiect al evaluării, care să vizeze riscurile specifice respectivului subiect al evaluării.
82. Autoritățile competente trebuie să stabilească în plan modul în care vor alocă resurse de supraveghere la nivelul subiecților evaluării, într-un mod proporțional cu profilul de risc al subiecților evaluării, elaborat în conformitate cu recomandarea 4.3.
83. Autoritățile competente trebuie să admită că este posibil ca subiecții evaluării expuși la niveluri semnificative sau foarte semnificative de risc SB/FT să nu fie importanți din punct de vedere sistemic. Prin urmare, atunci când decid cu privire la cele mai adecvate instrumente de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, autoritățile competente trebuie să își consulte propria evaluare a riscului SB/FT și nu trebuie să se bazeze pe evaluările lor privind riscul prudențial sau de conduită, dacă sunt disponibile, și nici să ia în considerare numai subiecții evaluării de importanță sistemică. Autoritățile competente trebuie să ia act de faptul că este posibil să nu fie potrivit să tragă concluzii, în scopul supravegherii în materie de combatere a spălării banilor sau de finanțare a terorismului, pe baza nivelului de risc prudențial sau de conduită.

84. Autoritățile competente trebuie să se asigure că planul de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului este independent de planul de supraveghere prudențială, deși, uneori, pot exista suprapuneri între subiecții evaluării verificați de autoritățile competente și de autoritățile de supraveghere prudențială și pot fi aplicate instrumente de supraveghere comune sau suplimentare. Cu toate acestea, autoritățile competente au responsabilitatea de a se asigura că obiectivele de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului sunt îndeplinite pe deplin ca urmare a acestor acțiuni.
85. Atunci când elaborează planul de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, autoritățile competente trebuie să se asigure că prevăd măsuri pentru situații neprevăzute în cazurile în care sunt identificate noi riscuri în cursul supravegherii la fața locului sau off-site sau prin intermediul altor surse fiabile, care impun autorităților competente să răspundă în mod adecvat și în timp util.
86. În cazul în care autoritățile competente sunt nevoite să aducă modificări planului inițial de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, cum ar fi trecerea de la supravegherea off-site la supravegherea la fața locului sau de la analize tematice la inspecții generale, pentru a se adapta la noua situație sau pentru a aborda riscurile emergente de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, acestea trebuie să dispună de mecanisme adecvate la nivelul cadrului de administrare a activității atunci când prelucrează astfel de modificări ale planului de supraveghere. Toate aceste modificări trebuie să fie documentate în mod corespunzător de către autoritățile competente, explicând modul și momentul în care se va efectua supravegherea subiecților evaluării afectați de modificările aduse planului.

4.4.4 Instrumente de supraveghere

87. Autoritățile competente trebuie să admită că fiecare subiect al evaluării, sector și subsector este expus la niveluri diferite de risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și, prin urmare, tipul și frecvența instrumentelor de supraveghere utilizate pot fi diferite între ele. Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor de supraveghere, autoritățile competente trebuie să aleagă astfel de instrumente de supraveghere susceptibile să aibă un impact mai mare asupra nivelului de conformitate al subiecților evaluării sau să le permită să acopere o parte mai mare a unui sector. În cazul în care autoritățile competente încearcă să dobândească o mai bună înțelegere a modului în care riscurile specifice de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului sunt gestionate de un sector sau de anumite tipuri de subiecți ai evaluării, acestea trebuie să ia în considerare utilizarea de analize tematice pentru a realiza acest lucru.
88. Autoritățile competente trebuie să aibă o bună înțelegere a tuturor instrumentelor de supraveghere de care dispun, pentru a-și pune în aplicare strategia și planul de supraveghere. Acestea trebuie să înțeleagă avantajele și dezavantajele asociate fiecărui instrument de supraveghere în parte, inclusiv nivelul de intruziune și intensitatea pe care le-ar putea atinge cu fiecare dintre instrumentele de supraveghere, și să ia în considerare modul în care pot utiliza în mod eficace cea mai largă gamă de instrumente de supraveghere de care dispun, inclusiv,

dar fără a se limita la inspecții generale sau parțiale la fața locului, inspecții ad-hoc, inspecții tematice, declarații referitoare la combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, inspecții de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate, examinări off-site, precum și feedback și orientări pentru sector.

89. Autoritățile competente trebuie să selecteze cele mai eficiente instrumente de supraveghere pentru subiecții evaluării, pentru a răspunde unei nevoi sau unui obiectiv specific în materie de supraveghere. Atunci când selectează instrumentele de supraveghere, autoritățile competente trebuie să își consulte propriile evaluări sectoriale și individuale ale riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și trebuie, de asemenea, să ia în considerare:

- a) numărul subiecților evaluării și al sectoarelor aflate sub supravegherea autorității competente;
- b) caracteristicile specifice ale diferitelor instrumente de supraveghere atunci când sunt aplicate separat sau în combinație unele cu altele;
- c) resursele necesare pentru aplicarea diferitelor instrumente de supraveghere;
- d) timpul necesar pentru ca instrumentul de supraveghere să își atingă scopul și să aibă un impact asupra nivelului de conformitate al subiecților evaluării în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

90. Autoritățile competente trebuie să dea dovadă de flexibilitate pentru a-și putea adapta utilizarea instrumentelor de supraveghere și ca răspuns la riscurile emergente de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului din cadrul subiectului evaluării, al sectorului sau al subsectorului, pe măsură ce acestea apar. Aceasta înseamnă că, în cazul în care autoritățile competente au identificat un risc emergent de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, fie prin declarații referitoare la combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, fie prin alte instrumente de supraveghere sau prin alte mijloace, acestea trebuie să analizeze dacă poate fi necesară o evaluare suplimentară și mai intruzivă prin intermediul unei examinări off-site sau al unei inspecții la fața locului, pentru a se asigura că sistemele și controalele instituite de subiecții evaluării sunt suficient de solide pentru a atenua riscul emergent. Prin urmare, inspecțiile la fața locului permit autorităților competente:

- a) să dobândească o înțelegere mai aprofundată a abordării globale a subiectului evaluării în ceea ce privește combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, inclusiv a practicilor, a cadrului de administrare, a comportamentelor personalului și a culturii;
- b) să discute despre riscurile potențiale, rezultatele activităților de supraveghere, precum și problemele cu care se pot confrunta subiectul evaluării și modalitățile de soluționare a acestora;
- c) să își comunice așteptările în materie de supraveghere direct subiecților evaluării.

91. Fie individual, fie în combinație cu alte instrumente de supraveghere, autoritățile competente trebuie să ia în considerare utilizarea inspecțiilor la fața locului, în special atunci când supraveghează subiecți ai evaluării care prezintă un nivel semnificativ și foarte semnificativ de

risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. Aceste inspecții includ, cel puțin, o examinare a politicilor și procedurilor în materie de CSB/CFT instituite de subiecții evaluării și o evaluare a modului în care acestea sunt puse în practică, printre altele, prin interviuri cu personalul-cheie, testarea sistemelor utilizate în conformitatea în materie de CSB/CFT și o examinare a evaluării riscurilor și a dosarelor clienților. Pe baza domeniului de activitate și a complexității activităților desfășurate de subiecții evaluării, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă inspecția generală la fața locului va acoperi întreaga activitate a subiectului evaluării sau dacă este mai fezabil să se pună accentul pe o anumită linie de activitate a subiectului evaluării. Deși, în cazul în care domeniul este limitat la o anumită linie de activitate, autoritățile competente trebuie să dobândească o înțelegere a punctelor de contact dintre sistemele și controalele aplicate în cadrul respectivei linii de activitate și cele aplicate în cadrul instituției pe scară mai largă și, în cazul în care sunt identificate deficiențe ale sistemelor și controalelor din cadrul liniei de activitate, autoritățile competente trebuie să încerce să evalueze dacă și în ce mod acest lucru poate avea un impact asupra întregului subiect al evaluării.

92. Atunci când decid dacă să efectueze o inspecție generală la fața locului, la sediul subiectului evaluării, autoritățile competente trebuie să ia în considerare următorii factori:

- a) dacă este necesar să se obțină informații suplimentare sau mai cuprinzătoare cu privire la subiectul evaluării, care pot fi obținute numai prin intermediul elementelor de la fața locului;
- b) ce tip de informații sunt necesare și cum să le obțină într-o manieră eficientă și cuprinzătoare;
- c) dacă rezultatele inspecțiilor anterioare la fața locului sau ale examinărilor off-site, efectuate fie de autoritatea competentă sau de autoritățile de supraveghere prudencială relevante, fie, în cazul în care subiectul evaluării face parte dintr-un grup, de autoritățile competente responsabile cu supravegherea altor entități din cadrul grupului, dacă sunt disponibile, indică niveluri scăzute de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului sau sugerează o cultură slabă a conformității în cadrul subiectului evaluării sau în cadrul grupului, ceea ce poate avea un impact asupra subiectului evaluării;
- d) dacă subiecții evaluării și-au încălcat anterior obligațiile în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și dacă au făcut acest lucru în mod repetat;
- e) ce tip de activitate de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate, dacă există, a fost aplicată anterior de autoritatea competentă în cazul subiectului evaluării și
- f) dacă subiecții evaluării și-au demonstrat anterior angajamentul de a remedia deficiențele și dacă au luat măsuri ferme în acest sens.

93. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare utilizarea examinărilor off-site în cazurile în care o abordare de supraveghere mai puțin intruzivă ar putea fi suficientă sau în cazurile în care subiecții evaluării sunt expuși unor niveluri scăzute de risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. Examinările off-site implică, în primul rând, o examinare documentară a politicilor și procedurilor scrise ale subiecților evaluării în

materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și evaluarea riscurilor, dar nu implică o evaluare aprofundată a eficacității punerii în practică a acestor politici și proceduri de către subiectul evaluării. Examinările off-site pot fi, de asemenea, considerate un pas preliminar către examinări mai aprofundate prin inspecții la fața locului, care ar completa activitatea desfășurată off-site, sau pot fi utilizate în combinație cu alte instrumente de supraveghere.

94. În unele cazuri, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă o combinație a două sau mai multor instrumente poate fi mai eficace. Printre acestea se numără și situațiile în care autoritatea competentă este preocupată de exactitatea informațiilor primite în cursul examinărilor off-site sau ca parte a declarațiilor referitoare la combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului. În astfel de circumstanțe, poate fi necesar ca autoritățile competente să verifice aceste informații prin intermediul unei inspecții la fața locului, care implică, în general, elemente precum eșantionarea tranzacțiilor și a dosarelor clienților, precum și interviuri cu personalul-cheie și cu membrii organului de conducere. Atunci când este necesar, autoritățile competente trebuie să poată efectua inspecții ad-hoc care nu fac parte din strategia și planul lor de supraveghere. Necesitatea unor astfel de inspecții poate fi declanșată de un anumit eveniment, care poate expune sectorul/subsectorul sau subiecții evaluării unui risc crescut de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, precum și de modificări semnificative ale expunerii la riscul SB/FT al sectorului/subsectorului sau subiecților evaluării, sau poate apărea ca urmare a descoperirii anumitor informații de către autoritatea competentă, inclusiv obținute ca urmare a unor raportări ale unor avertizori de integritate, a unor acuzații publice larg răspândite privind fapte ilegale, a unei noi tipologii de SB/FT sau a unor constatări de supraveghere legate de sistemele și controalele de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului sau de un cadru de control intern mai larg. În cazul în care autoritatea competentă a decis că o inspecție ad-hoc este justificată, aceasta trebuie să stabilească tematica inspecției, obiectivul inspecției și dacă aceasta va implica elemente de verificare la fața locului și dacă este necesară implicarea și cooperarea cu alte autorități de supraveghere.
95. În cazul în care efectuează o inspecție de la distanță prin mijloace virtuale, autoritățile competente trebuie să ia în considerare eficacitatea acestui instrument de supraveghere și dacă angajamentul față de subiectul evaluării îndeplinește condițiile pentru o inspecție la fața locului și este proporțional cu riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului prezentat de subiectul evaluării. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă o inspecție la fața locului este mai adecvată atunci când supraveghează subiecți ai evaluării care prezintă un nivel semnificativ sau foarte semnificativ de risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și în situațiile în care autoritățile competente încearcă să dobândească o înțelegere aprofundată a cadrului general al sistemelor și controalelor în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului din cadrul subiectului evaluării.
96. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare cel mai eficace instrument de supraveghere pentru a se asigura că politicile și procedurile la nivel de grup sunt puse în aplicare în mod eficace de subiecții evaluării, care fac parte din grup, prin aplicarea unor considerații similare celor aplicabile subiecților individuali ai evaluării, astfel cum s-a explicat mai sus. Dacă un grup își desfășoară activitatea la nivel transfrontalier, autoritatea de supraveghere

principală¹⁵ trebuie să coopereze cu alte autorități competente implicate în supravegherea subiecților evaluării din cadrul grupului prin intermediul colegiilor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, în cazul în care acestea există, sau prin alte canale și mecanisme de cooperare, inclusiv cele prevăzute în Ghidul de cooperare al ABE.¹⁶ Această cooperare poate cuprinde, printre altele:

- a) amplasarea asistenței reciproce descrise în recomandarea 9 din Ghidul privind colegiile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
- b) convenirea aplicării unui anumit instrument de supraveghere sau unei anumite acțiuni de supraveghere împreună cu alte autorități competente, care sunt responsabile de supravegherea altor subiecți ai evaluării din cadrul grupului. Acest lucru poate implica efectuarea unei inspecții sau a unei examinări împreună cu alte autorități competente sau ajustarea în comun a obiectivului unui instrument de supraveghere pentru a atenua riscurile care sunt transversale în cadrul grupului, într-un mod mai eficace;
- c) schimbul de informații referitoare la evaluarea riscului de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului asociat subiectului evaluării sau sectorului, dacă este cazul;
- d) schimbul de informații referitoare la inspecțiile sau examinările planificate în scopuri de supraveghere și la constatările relevante ulterioare;
- e) schimbul de informații referitoare la deficiențele sau încălcările identificate de alte autorități competente.

97. Autoritățile competente trebuie să aibă o imagine holistică asupra tuturor instrumentelor de supraveghere pe care le aplică. Acestea trebuie să monitorizeze punerea în aplicare și eficacitatea lor și să efectueze ajustări acolo unde este necesar.

4.4.5 Practicile de supraveghere și manualul de supraveghere

98. Pentru a-și îndeplini obligațiile ce le revin în temeiul Directivei (UE) 2015/849, autoritățile competente trebuie să se asigure că subiecții evaluării au instituit sisteme și controale solide în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și că aceste sisteme și controale sunt suficient de eficace pentru a preveni și a detecta activitățile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. Măsurile pe care autoritățile competente le iau pentru a evalua sistemele și controalele în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului instituite de subiectul evaluării trebuie stabilite într-un manual specific de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Acest lucru permite autorităților competente să asigure aplicarea instrumentelor de supraveghere și a raționamentului profesional într-un mod consecvent. Atunci când elaborează manualul,

¹⁵ Autoritatea de supraveghere principală este stabilită în conformitate cu Ghidul comun al AES (JC 2019 81) privind cooperarea și schimbul de informații în scopul Directivei (UE) 2015/849 între autoritățile competente care supraveghează instituțiile de credit și financiare [„Ghidul privind colegiile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT)”. În general, autoritatea de supraveghere principală este o autoritate competentă responsabilă cu supravegherea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului într-un stat membru în care se află sediul principal al grupului.

¹⁶ [Ghidul ABE privind cooperarea și schimbul de informații dintre autoritățile de supraveghere prudentială, autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și unitățile de informații financiare în temeiul articolului 117 alineatul \(6\) din Directiva 2013/36/UE, decembrie 2021](#)

autoritățile competente trebuie să se asigure că acesta oferă suficiente detalii cu privire la toate activitățile pe care autoritățile de supraveghere relevante trebuie să le întreprindă pentru a efectua supravegherea în mod eficace; cu toate acestea, manualul trebuie, de asemenea, să acorde autorităților de supraveghere suficientă flexibilitate pentru a aplica propriul raționament profesional și a aduce ajustări abordării în materie de supraveghere, după caz.

99. Autoritățile competente trebuie să se asigure că, după caz, subiecții evaluării numesc coordonatori ai funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, în conformitate cu articolul 8 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/849. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să ia măsuri în funcție de riscuri pentru a verifica dacă coordonatorul funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului numit de un subiect al evaluării are sau continuă să aibă nivelurile necesare de integritate, experiență și cunoștințe pentru a-și îndeplini funcțiile în mod eficace¹⁷. Aceasta poate include o întâlnire cu coordonatorul funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului sau solicitarea ca subiectul evaluării să furnizeze un rezumat al experienței profesionale a coordonatorului funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și orice alte informații considerate relevante de autoritatea competentă. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă să efectueze o astfel de evaluare în cadrul activităților lor de supraveghere, inclusiv în cursul inspecțiilor la fața locului sau al examinărilor off-site, sau ca o evaluare de sine stătătoare.

100. În cazul în care, în urma verificărilor descrise la punctul 99, autoritatea competentă este preocupată de faptul că este posibil ca un coordonator al funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului să nu fie adecvat, autoritatea competentă trebuie să aducă preocupările sale la cunoștința autorității de supraveghere prudențială¹⁸ relevante și trebuie să comunice în mod proactiv autorităților de supraveghere prudențială informațiile care au generat aceste preocupări. În plus,

- a) în cazul în care evaluarea adecvării coordonatorului funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului nu este de competența unei autorități de supraveghere prudențială, autoritățile competente trebuie să aplice măsurile necesare pentru a remedia problema fără întâzieri nejustificate, cum ar fi o solicitare ca un coordonator al funcției de conformitate în materie de CSB/CFT să beneficieze de formare suplimentară sau de o îmbunătățire a calificărilor profesionale; sau o cerere de îmbunătățire a gestionării sau de reorganizare a rolului coordonatorului funcției de conformitate în materie de CSB/CFT; sau o cerere de înlocuire sau de numire a unui coordonator suplimentar al funcției de conformitate în materie de CSB/CFT;

¹⁷ [Document de consultare](#) referitor la proiectul de ghid privind politicile și procedurile legate de gestionarea conformității și rolul și responsabilitățile coordonatorului funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în temeiul articolului 8 și al capitolului VI din Directiva (UE) 2015/849.

¹⁸ În conformitate, în special, cu punctul 19 din viitorul Ghid ABE privind cooperarea și schimbul de informații dintre autoritățile de supraveghere prudențială, autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și unitățile de informații financiare în temeiul Directivei 2013/36/UE

b) în cazul în care autoritățile de supraveghere prudențială au competența de a evalua adecvarea coordonatorului funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului¹⁹, autoritățile competente trebuie să coopereze cu autoritățile de supraveghere prudențială în cursul evaluării inițiale și, de asemenea, în cursul reevaluărilor adecvării efectuate de autoritățile de supraveghere prudențială, după caz²⁰. Autoritățile competente trebuie să comunice autorităților de supraveghere prudențială relevante toate informațiile importante, care pot avea un impact asupra evaluării sau reevaluării adecvării coordonatorului funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, inclusiv recomandările lor de măsuri propuse, astfel cum sunt descrise la litera (a) de mai sus, care pot fi luate din perspectiva supravegherii CSB/CFT pentru a atenua problemele.

101. În manualul de supraveghere, autoritățile competente trebuie să prezinte măsurile pe care autoritățile de supraveghere trebuie să le ia atunci când aplică diferite instrumente de supraveghere. Manualul trebuie să stabilească cel puțin:

- a) procesul și metodologia urmate de autoritățile competente atunci când evaluează riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului asociate subiecților evaluării și sectoarelor/subsectoarelor. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să explice procesul urmat de autoritățile de supraveghere atunci când doresc să modifice punctajul de risc al subiectului evaluării pe baza raționamentului lor profesional;
- b) posibilele cazuri în care autoritățile de supraveghere sunt obligate să coopereze cu alte părți interesate, astfel cum se descrie în secțiunea 1.4.1 din prezentul ghid, și să explice procesul prin care această cooperare trebuie să se desfășoare în practică;
- c) procesul care trebuie urmat de autoritățile de supraveghere atunci când aplică fiecare instrument de supraveghere și explică elementele care trebuie testate. Autoritățile competente trebuie să stabilească în mod clar principalele diferențe dintre diferitele instrumente de supraveghere de care dispun. Aceasta înseamnă că autoritățile competente trebuie să clarifice cel puțin măsura în care se așteaptă ca autoritățile de supraveghere să testeze, cu privire la subiecții evaluării:
 - i) caracterul adecvat al politicilor și procedurilor relevante și dacă acestea sunt legate de evaluarea riscurilor la nivelul întregii activități;
 - ii) că au fost instituite procese relevante și că acestea funcționează conform așteptărilor;
 - iii) caracterul adecvat și complet al evaluărilor riscurilor la nivelul întregii activități și în ce măsură determină abordarea globală în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
 - iv) caracterul adecvat al evaluărilor riscurilor asociate clienților și măsura în care acestea

¹⁹ Ghidul comun ESMA și ABE privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie în temeiul Directivei 2013/36/UE și al Directivei 2014/65/UE, [EBA/GL/2021/06](#).

²⁰ Inclusiv astfel cum se prevede în secțiunile 6.1 și 6.3 din viitorul Ghid ABE privind cooperarea și schimbul de informații dintre autoritățile de supraveghere prudențială, autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și unitățile de informații financiare în temeiul Directivei 2013/36/UE

determină nivelul aplicabil al cerințelor de precauție privind clientela;

- v) caracterul adecvat al mecanismelor de la nivelul cadrului de administrare a activității și al liniilor de raportare internă, în ceea ce privește conformitatea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, inclusiv calitatea și cantitatea informațiilor transmise managementului;
- vi) adecvarea persoanei care îndeplinește rolul de coordonator al funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în cadrul subiectului evaluării, astfel cum este definit la articolul 8 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/849, precum și măsurile pe care autoritățile de supraveghere trebuie să le ia pentru a efectua această evaluare;
- d) tipul de angajamente și comunicări pe care autoritatea de supraveghere trebuie să le aibă cu subiectul evaluării înainte, în timpul și după aplicarea unui anumit instrument de supraveghere;
- e) când comunică rezultatele inspecțiilor sau examinărilor, calendarele indicative care trebuie respectate de autoritățile competente și de subiecții evaluării;
- f) modul de evaluare a faptului că sistemele și controalele în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului instituite de subiecții evaluării sunt suficient de eficiente și proporționale cu riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului la care este expus subiectul evaluării. Autoritățile competente trebuie să stabilească cel puțin principalele domenii asupra cărora trebuie să se concentreze autoritatea de supraveghere și care pot sugera lipsa de eficacitate în cadrul subiectului evaluării. Printre indicatorii care pot sugera că un cadru de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului este pus în aplicare în mod eficiente se numără:
 - vii) faptul că personalul din cadrul subiectului evaluării demonstrează o bună înțelegere a parametrilor utilizați pentru diferite sisteme și este în măsură să explice rezultatele generate de aceste sisteme;
 - viii) faptul că sistemele și procesele utilizate pentru verificarea clienților și tranzacțiilor produc rezultatele preconizate, care sunt în concordanță cu cele înregistrate de alți subiecți ai evaluării similari dintr-un sector;
 - ix) politicile și procesele de identificare și analiză a tranzacțiilor suspecte sau neobișnuite și de raportare către FIU sau alte autorități relevante;
 - x) faptul că personalul din cadrul subiectului evaluării demonstrează o bună înțelegere a politicilor și proceselor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și a modului în care acestea sunt aplicate în practică;
 - xi) faptul că diverse rapoarte interne și externe, cum ar fi cele emise de auditul intern și extern sau consultanții interni și externi, nu ridică semne de întrebare cu privire la conformitatea subiectului evaluării în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;

- xii) faptul că se asigură o formare suficientă și relevantă pentru întregul personal relevant și pentru persoanele din organele de conducere din cadrul subiectului evaluării;
 - xiii) faptul că subiectul evaluării a pus în aplicare practici de stimulare echitabile, inclusiv remunerarea și alte recompense, care nu încurajează, în mod direct sau indirect, practici de muncă sau o cultură a muncii necorespunzătoare;
 - xiv) o raportare suficientă și adecvată la toate nivelurile de conducere;
 - xv) faptul că au fost instituite mecanisme adecvate la nivelul cadrului de guvernanță, cu un rol clar al organelor de conducere în cadrul de administrare a riscurilor SB/FT.
- g) măsura în care este de așteptat ca supraveghetorul să testeze soliditatea sistemelor și controalelor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, punerea în aplicare a politicilor și procedurilor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și eficacitatea evaluării riscurilor la nivelul întregii activități;
 - h) exemple de tipuri de situații în care se așteaptă ca supraveghetorul să aplice propriul lui raționament în materie de supraveghere;
 - i) în cazul în care un instrument de supraveghere include eșantionarea dosarelor clienților sau a tranzacțiilor, manualul trebuie să explice metodologia de eșantionare, inclusiv dimensiunea minimă a eșantionului și criteriile pentru selectarea unui eșantion;
 - j) măsurile pe care supraveghetorii trebuie să le ia în urma inspecției pentru a se asigura că constatările de supraveghere sunt abordate în mod adecvat de către subiecții evaluării și exemple de cazuri în care poate fi necesară o inspecție de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate, astfel cum se prevede în secțiunea 4.4.8 din prezentul ghid, și
 - k) mecanismele de la nivelul cadrului de administrare instituite de autoritatea competentă pentru aprobarea rezultatelor inspecțiilor sau examinărilor, inclusiv procesul decizional referitor la sancțiuni și măsuri administrative.
101. A) Atunci când își elaborează politica de eșantionare, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere că subiecții evaluării diferă în multe moduri, cum ar fi din perspectiva numărului și tipului de produse și servicii, precum și numărului și tipului de clienți și de tranzacții. Aceasta înseamnă că autoritățile competente pot fi nevoite să își adapteze abordarea privind eșantionarea în raport cu un anumit subiect al evaluării. În acest sens, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cel puțin următoarele criterii pentru selectarea unui eșantion semnificativ:
- a) Eșantionarea trebuie să ajute autoritățile competente să îndeplinească obiectivele unui anumit instrument de supraveghere care este utilizat pentru evaluare. Aceasta înseamnă că un eșantion trebuie să fie alcătuit dintr-un număr semnificativ de dosare ale clienților sau de tranzacții care relevă diversitatea clienților, a produselor și a serviciilor din diferite categorii de risc, însă dimensiunea și compoziția eșantionului respectiv sunt determinate de:
 - i) obiectivul instrumentului de supraveghere utilizat pentru evaluare;

- ii) diferitele categorii de risc ale clienților din cadrul subiectului evaluării și procentul de clienți care reprezintă un risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului semnificativ sau foarte semnificativ;
 - iii) natura, amploarea și complexitatea activităților desfășurate de subiectul evaluării.
- b) Verificările efectuate asupra eșantionului trebuie să fie suficient de cuprinzătoare și intruzive pentru a permite autorității competente să atingă obiectivul de supraveghere dorit.
- c) Verificarea prin eșantion trebuie să fie echilibrată cu alte activități de supraveghere care fac parte din instrumentul de supraveghere, cum ar fi revizuirea sistemelor, a mecanismelor de la nivelul cadrului de administrare și a politicilor și procedurilor.
102. Politica de eșantionare a autorităților competente trebuie să fie flexibilă și să permită ajustări în funcție de nivelul de risc sau de noile informații, inclusiv informațiile obținute în cadrul activităților lor de supraveghere. Aceasta înseamnă că autoritățile competente pot modifica dimensiunea eșantionului, categoriile de clienți, produse, servicii sau tranzacții incluse în eșantion sau controalele specifice efectuate, înaintea sau în timpul inspecției sau examinării. În cazul în care eșantionarea sugerează o nerespectare sistemică a obligațiilor aplicabile în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului din partea subiectului evaluării, autoritățile competente trebuie să investigheze cauza principală a acestei nerespectări a obligațiilor, ceea ce poate implica verificări sau activități de supraveghere suplimentare, inclusiv eșantionare suplimentară sau interviuri cu personalul-cheie.
103. Manualul de supraveghere trebuie revizuit periodic și actualizat atunci când este necesar, în special dacă au existat modificări semnificative care pot avea un impact asupra abordării în materie de supraveghere, inclusiv modificări introduse de cadrul juridic sau de orientările internaționale sau modificări necesare ca urmare a feedbackului primit de autoritățile competente cu privire la caracterul adecvat al abordării lor în materie de supraveghere, inclusiv din partea unei funcții de audit intern sau a unor organisme externe precum Grupul de Acțiune Financiară Internațională, Consiliul European sau autoritățile europene de supraveghere. Ca urmare a acestei examinări, autoritățile competente trebuie să țină seama de lecțiile învățate și să abordeze eventualele deficiențe identificate. Personalul relevant de supraveghere trebuie să fie informat fără întârziere cu privire la modificările aduse manualului.

4.4.6 Asigurarea calității

104. Autoritățile competente trebuie să se asigure că supravegherea CSB/CFT este efectuată în mod consecvent de tot personalul de supraveghere. Prin urmare, acestea trebuie să instituie controale de asigurare a calității pentru a asigura aplicarea consecventă a instrumentelor și practicilor de supraveghere de către întreg personalul de supraveghere, în conformitate cu manualul de supraveghere. Astfel de verificări trebuie să includă cel puțin o examinare efectuată de funcția de audit intern și o aplicare a principiului celor patru ochi. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să utilizeze formarea personalului, mentoratul și

observarea la locul de muncă între supraveghetori, ca alte mijloace de asigurare a consecvenței în materie de supraveghere.

105. Autoritățile competente trebuie să asigure acuratețea și fiabilitatea informațiilor colectate de la subiecții evaluării în scopul evaluării riscurilor sau al altor instrumente de supraveghere. Pentru a asigura acest lucru, autoritățile competente trebuie cel puțin să verifice încrucișat aceste informații cu informațiile de care dispun deja cu privire la respectivul subiect al evaluării sau la subiecți ai evaluării similari sau cu informațiile primite din alte surse de încredere, inclusiv din partea autorităților de supraveghere prudențială, a altor autorități competente sau a unităților de informații financiare.

106. În cazul în care autoritățile competente au constatat că informațiile furnizate de unul sau mai mulți subiecți ai evaluării par a fi inexacte sau incomplete, acestea trebuie să ia măsuri pentru a clarifica inconsecvențele și să încerce să obțină informații exacte. În astfel de circumstanțe, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cele mai adecvate măsuri de supraveghere pentru a aborda problema pe baza amplitudinii și a tipului de inexactități identificate. Măsurile pot include solicitarea de clarificări direct de la subiectul evaluării, efectuarea unei inspecții ad-hoc cu privire la subiectul evaluării sau impunerea anumitor măsuri de supraveghere.

107. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare resursele necesare atunci când elaborează și efectuează verificările necesare pentru asigurarea calității. În unele cazuri, poate fi necesară implicarea anumitor resurse specializate din domeniul IT sau din alte domenii.

4.4.7 Utilizarea serviciilor furnizate de părți externe

108. În cazul în care autoritățile competente utilizează serviciile unor consultanți sau auditori externi pentru a-și îndeplini planul de supraveghere, anumite părți ale planului sau o anumită sarcină de supraveghere, acestea trebuie să se asigure întotdeauna că aceste părți externe:

- a) au suficiente cunoștințe și competențe pentru a îndeplini sarcinile de supraveghere specifice pentru care sunt angajate de autoritățile competente;
- b) au o înțelegere clară a așteptărilor în materie de reglementare și a sferei activității pe care trebuie să o desfășoare;
- c) au acces la orientări specifice care stabilesc în mod clar condițiile implicării lor, precum și orice procese pe care trebuie să le urmeze ca parte a angajamentului lor;
- d) păstrează evidențe suficiente care să detalieze măsurile pe care le-au luat pentru a îndeplini sarcinile necesare și să explice motivele care stau la baza concluziilor și constatărilor lor;
- e) îndeplinesc sarcinile necesare la un standard de înaltă calitate. Acest lucru poate implica revizuirea de către autoritățile competente a altor activități desfășurate de partea externă sau participarea la unele dintre activitățile desfășurate de aceasta în numele autorității competente;
- f) declară potențialele conflicte de interese și, dacă reiese existența unor conflicte de interese, autoritățile competente trebuie să se asigure că acestea sunt gestionate și

soluționate în mod adecvat. În cazul în care nu este posibilă soluționarea conflictelor de interese, autoritățile competente trebuie să refuze sau să înceteze colaborarea cu respectiva parte externă.

109. În cazul în care autoritățile competente utilizează experți în mod consecvent în cadrul procesului lor de supraveghere, acestea trebuie să reflecte acest lucru în planul și manualul de supraveghere.

110. Autoritățile competente trebuie să se asigure că dispun de suficientă expertiză internă pentru a putea revizui și disputa în mod suficient, dacă este necesar, activitatea desfășurată de părțile externe în numele lor.

111. În situațiile în care subiecții evaluării contractează auditori sau consultanți externi pentru a efectua o evaluare a conformității lor cu obligațiile în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, fie din proprie inițiativă, fie la cererea autorităților competente, autoritățile competente trebuie să se asigure că:

- a) sunt notificate cu privire la tematica examinării efectuate de părțile externe;
- b) sunt notificate cu privire la competențele, cunoștințele și experiența experților angajați de părțile externe, care vor efectua evaluarea și
- c) primesc informații actualizate periodic cu privire la rezultatele și constatările activității experților, inclusiv în cazul în care experții raportează în mod consecvent absența deficiențelor sau a constatărilor.

112. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare activitatea părților externe și să reflecteze asupra acesteia în activitatea lor de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate sau în cadrul supravegherii lor continue, după caz. Autoritățile competente trebuie să analizeze motivele discrepanțelor identificate între activitatea experților părților externe și propriile constatări în urma inspecțiilor sau examinărilor, precum și să reflecte această analiză în evaluarea riscului cu privire la subiectul evaluării. Dacă autoritățile competente au îndoieli cu privire la calitatea generală a activității desfășurate de experții părților externe, astfel cum se descrie la punctele 108 și 111, autoritățile competente trebuie să ia în considerare includerea unei examinări a acestei activități în cadrul viitoarelor lor inspecții sau efectuarea unor examinări asupra subiectului evaluării.

113. Autoritățile competente trebuie să se asigure că există canale deschise prin care experții părților externe să fie în măsură să raporteze orice nereguli, deficiențe sau încălcări de la nivelul subiectului evaluării direct autorităților competente, dacă este necesar, indiferent dacă serviciile lor sunt contractate de autoritățile competente sau de subiecții evaluării.

4.4.8 Activitatea de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate

114. Autoritățile competente trebuie să se asigure că toate încălcările sau deficiențele din cadrul sistemelor și controalelor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului instituite

de subiecții evaluării sunt abordate în mod adecvat și remediate în mod eficace de subiecții evaluării. Autoritățile competente trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că activitățile sau comportamentele subiecților evaluării se modifică sau încetează.

115. Atunci când decid cu privire la cea mai eficace activitate de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate, autoritățile competente trebuie să aleagă instrumente sau măsuri de supraveghere proporționale cu importanța deficiențelor și cu gravitatea încălcărilor identificate și să ia în considerare nivelul de risc la care este expus subiectul evaluării. Aceasta înseamnă că încălcările grave și deficiențele majore²¹ identificate la un subiect al evaluării, care este expus unui risc semnificativ sau foarte semnificativ de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, vor necesita o activitate de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate mai intensă și mai multe resurse de supraveghere decât încălcările mai puțin grave sau deficiențele minore identificate la subiecții evaluării cu risc mai puțin semnificativ. De exemplu, în cazurile cele mai grave, autoritățile competente pot efectua o inspecție de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate pentru a se asigura că toate deficiențele sunt atenuate în mod eficace și pot lua în considerare aplicarea unei sancțiuni, în timp ce, în cazurile mai puțin grave, poate fi suficient să primească de la subiectul evaluării confirmarea faptului că problemele au fost abordate în conformitate cu planul de remediere propus de acestea.

116. Atunci când stabilesc cea mai eficace activitate de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate, în conformitate cu punctele 114 și 115 de mai sus, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cel puțin:

- a) dacă, după punerea în aplicare a planului de remediere propus autorității competente de către un subiect al evaluării, toate încălcările și deficiențele vor fi abordate și remediate în mod eficace. Autoritățile competente trebuie să fie mulțumite de termenul propus de subiectul evaluării pentru finalizarea remedierii și trebuie să dispute calendarul de implementare a planului de remediere propus de subiectul evaluării în cazul în care termenul este nerealist sau în cazul în care acțiunile propuse nu sunt suficient de solide pentru a remedia anumite deficiențe;
- b) dacă să utilizeze unul sau mai multe instrumente de supraveghere, măsuri de supraveghere sau sancțiuni pentru a se asigura că încălcările și deficiențele din cadrul subiectului evaluării sunt abordate și remediate cât mai eficace și cât mai rapid;
- c) urgența remedierii, deoarece unele încălcări sau deficiențe pot necesita măsuri mai urgente din partea subiecților evaluării, ceea ce înseamnă că autoritățile competente trebuie să se asigure că subiectul evaluării acordă suficientă prioritate remedierii acestor deficiențe;
- d) perioada de timp necesară pentru remedierea anumitor încălcări sau deficiențe și, în cazul în care remedierea poate dura mult timp, subiectul evaluării trebuie să instituie măsuri temporare adecvate pentru atenuarea riscului;

²¹ Pentru mai multe detalii privind modul de determinare a importanței deficiențelor, consultați standardele tehnice de reglementare elaborate de ABE în temeiul articolului 9a din Regulamentul ABE.

- e) probabilitatea unei încălcări sau a unei deficiențe repetate sau sistemice, care poate fi evaluată prin analizarea deficiențelor anterioare de la nivelul subiectului evaluării și a perioadei de timp în care subiectul evaluării nu a pus în aplicare sisteme și controale eficiente, activitate de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate de către autoritatea competentă trebuie să se concentreze nu numai pe soluționarea unei anumite probleme, ci și pe asigurarea întreruperii manifestării unui eșec sistemic la nivelul subiectului evaluării;
- f) posibilul impact al încălcării sau al deficienței asupra cadrului mai larg de control intern din cadrul subiecților evaluării, ceea ce poate necesita o colaborare cu autoritățile de supraveghere prudенțială în conformitate cu Ghidul de cooperare al ABE²² și o posibilă acțiune de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate tot dintr-o perspectivă prudенțială;
- g) capacitatea și disponibilitatea subiectului evaluării de a remedia deficiențele identificate de autoritățile competente, inclusiv măsura în care persoanele care dețin funcții cheie și persoanele din organele de conducere din cadrul subiectului evaluării sunt implicate în procesul de remediere.

117. În cazul în care autoritățile competente au suspiciuni că nepunerea în aplicare a unor sisteme și controale eficiente ar putea fi deliberată, acestea trebuie să ia în considerare o acțiune de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate mai solidă, care ar asigura încetarea imediată a unui astfel de comportament de către subiectul evaluării. În astfel de circumstanțe, autoritățile competente trebuie să coopereze și să facă schimb de informații cu autoritățile de supraveghere prudенțială, cu privire la deficiențele subiectului evaluării.

118. Autoritățile competente trebuie să își formalizeze procesul de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate în cursul activității de supraveghere și să îl prezinte în manualul lor de supraveghere, permițând în același timp suficientă flexibilitate pentru judecata profesională în materie de supraveghere. Autoritățile competente trebuie să stabilească un termen și o descriere a acțiunilor concrete de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate în cursul activității de supraveghere și a măsurilor care trebuie luate de subiectul evaluării pentru a remedia fiecare încălcare sau deficiență.

119. În cazul în care autoritățile competente au constatat că subiecții evaluării nu și-au pus în aplicare în mod eficiente politicile și procedurile la nivel de grup în toate părțile grupului, în conformitate cu articolul 45 alineatul (1) din Directiva 2015/849, și că sistemele și controalele lor nu sunt suficient de solide pentru a atenua riscul la care este expus grupul în diferite jurisdicții, autoritatea competentă trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că:

- a) subiecții evaluării au instituit un plan de remediere la nivel de grup, care stabilește modul în care vor remedia deficiențele identificate în diferite jurisdicții;
- b) cooperează fără întârziere cu alte autorități competente implicate în supravegherea

²² [Ghidul ABE privind cooperarea și schimbul de informații dintre autoritățile de supraveghere prudенțială, autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și unitățile de informații financiare în temeiul articolului 117 alineatul \(6\) din Directiva 2013/36/UE, decembrie 2021](#)

entităților din grup, fie prin intermediul colegiilor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, fie prin intermediul altor mecanisme de cooperare, pentru a se asigura că acestea sunt conștiente de aceste deficiențe, și

- c) cooperează cu alte autorități competente și, eventual, cu autoritățile de supraveghere prudentială pentru a decide cu privire la cele mai adecvate acțiuni de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate, fie la nivel de grup, fie la nivel de entitate individuală, după caz. O astfel de activitate de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate poate implica, printre alte instrumente de supraveghere, o inspecție comună la fața locului sau o abordare comună între diferite autorități competente.

120. Cu toate că procesul de verificare a modului de remediere a deficiențelor constatate în cursul activității de supraveghere este separat de procesul de sancționare, cele două procese nu se exclud reciproc și trebuie să se completeze reciproc. Prin urmare, indiferent de sancțiunile care urmează să fie impuse unui subiect al evaluării, autoritățile competente trebuie să monitorizeze îndeaproape pentru a se asigura că încălcările și deficiențele sunt remediate suficient.

121. Fără a ține seama de dispozițiile din prezentul ghid, autoritățile competente trebuie să raporteze Autorității Bancare Europene orice deficiențe majore, în conformitate cu proiectele de standarde tehnice de reglementare elaborate în temeiul articolului 9a din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010.

4.4.9 Feedback către sector

a. Feedback privind evaluările riscurilor

122. Autoritățile competente trebuie să ofere feedback subiecților evaluării cu privire la rezultatele evaluării lor sectoriale a riscurilor. Autoritățile competente trebuie să facă publice cel puțin următoarele informații:

- a) principalele riscuri pe care le-au identificat în fiecare sector și subsector;
- b) propria evaluare a acestor riscuri și
- c) orice alte informații care pot îmbunătăți înțelegerea riscurilor de către subiecții evaluării și pot îmbunătăți evaluările riscurilor la nivel de activitate și la nivel individual.

123. În cazul în care autoritățile competente decid să furnizeze subiecților evaluării o versiune sintetică a evaluării lor sectoriale sau subsectoriale a riscurilor, acestea trebuie să se asigure că aceasta conține informații suficiente și semnificative pentru a permite subiecților evaluării să utilizeze aceste informații atunci când își elaborează propriile evaluări ale riscurilor.

b. Orientări pentru sector

124. Autoritățile competente trebuie să emită orientările necesare pentru subiecții evaluării, prin care să explice modul în care se așteaptă ca subiecții evaluării să pună în practică abordarea bazată pe risc și ce se așteaptă să facă aceștia pentru a-și îndeplini obligația de combatere a

spălării banilor și a finanțării terorismului. Autoritățile competente trebuie să utilizeze ghidurile relevante publicate de autoritățile europene de supraveghere ca bază pentru orientările lor, completându-le cu caracteristici specifice la nivel național.

125. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să evalueze necesitatea unor orientări suplimentare în sectorul respectiv. Autoritățile competente trebuie să evalueze nivelul de cunoștințe și experiență în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în sectorul lor, pe baza problemelor recurente, a riscurilor emergente sau a altor preocupări care decurg din analiza informațiilor colectate pentru evaluarea riscurilor, din constatările inspecțiilor, inclusiv ale examinărilor tematice, precum și din alte angajamente cu sectorul, inclusiv asociațiile profesionale. Printre indicatorii care pot sugera că ar putea fi necesare orientări suplimentare se numără:

- a) nerespectarea repetată de către subiecții evaluării a anumitor obligații în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
- b) modificări recente ale cadrului legislativ la nivel național sau la nivelul UE, care pot avea un impact asupra subiecților evaluării în ceea ce privește capacitatea lor de a-și respecta obligațiile în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
- c) dovezi ale reducerii riscurilor în anumite sectoare sau la anumiți subiecți ai evaluării sau dovezi că subiecții evaluării evită riscurile mai degrabă decât să le gestioneze în mod eficace;
- d) întrebările repetate adresate autorităților competente sau solicitările de orientări cu privire la anumite aspecte ale cadrului de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
- e) apariția unor noi riscuri și tipologii de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

126. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă ar putea fi necesare orientări pentru întregul sector sau, în mod special, pentru un anumit subsector sau în legătură cu o anumită tematică. Autoritățile competente trebuie să se asigure că orientările pe care le furnizează sunt clare și lipsite de ambiguitate, precum și că acestea:

- a) facilitează și sprijină punerea în aplicare, de către subiecții evaluării, a unei abordări eficace bazate pe risc;
- b) nu încurajează sau nu tolerează, în mod direct sau indirect, descărcarea de risc la nivelul unor întregi categorii de clienți, în conformitate cu Ghidul ABE privind factorii de risc SB/FT și, în special, cu secțiunile 4.9, 4.10 și 4.11²³.

127. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare colaborarea cu subiecții evaluării și cu alte părți interesate relevante atunci când elaborează orientări în materie de supraveghere și trebuie să stabilească cel mai eficace mod pentru această cooperare. Colaborarea poate include, printre altele, un proces de consultare publică, colaborarea cu asociațiile

²³ Ghidul ABE în temeiul articolului 17 și articolului 18 alineatul (4) din Directiva (UE) 2015/849 cu privire la măsurile de precauție privind clientela și factorii pe care instituțiile de credit și cele financiare trebuie să îi aibă în vedere atunci când evaluează riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului asociat relațiilor de afaceri individuale și tranzacțiilor ocazionale („Ghid privind factorii de risc de spălare a banilor și de finanțare a terorismului”), [EBA/GL/2021/02](#).

profesionale, unitățile de informații financiare, autoritățile de aplicare a legii, alte autorități competente sau agenții guvernamentale sau prin participarea la forumuri consultative. Autoritățile competente trebuie să se asigure că informarea include un număr suficient de părți interesate care vor fi afectate de orientări și că părților interesate li se alocă suficient timp pentru a-și comunica punctele de vedere.

128. Autoritățile competente trebuie să evalueze periodic caracterul adecvat al orientărilor lor existente furnizate sectorului. O astfel de evaluare trebuie efectuată în mod regulat sau ad-hoc și poate fi declanșată de anumite evenimente, inclusiv modificări ale legislației naționale sau europene, modificări ale evaluării riscurilor la nivel național sau supranațional sau pe baza feedbackului primit din partea sectorului. În cazul în care autoritățile competente stabilesc că orientările existente nu mai sunt actualizate sau relevante, acestea trebuie să comunice sectorului, fără întârzieri nejustificate, modificările necesare.

c. Comunicarea cu sectorul

129. Autoritățile competente trebuie să instituie și să aplice o strategie de comunicare pentru a se asigura că toate comunicările lor cu subiecții evaluării rămân axate pe îmbunătățirea conformității în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în sector sau în anumite subsectoare și pentru a asigura utilizarea cât mai eficace a resurselor autorităților competente. Ca parte a strategiei lor de comunicare, autoritățile competente trebuie să stabilească modul în care vor comunica cu diferitele părți interesate, inclusiv atunci când comunică sectorului rezultatele evaluării riscurilor și orientările relevante.

130. Autoritățile competente trebuie să identifice cele mai adecvate și eficace instrumente de comunicare de care dispun, care să le permită să comunice așteptările lor în materie de reglementare părților interesate relevante, într-un mod clar și constructiv. Aceste instrumente cuprind, printre altele:

- a) comunicarea simultană cu toți subiecții evaluării, care poate include o publicare pe site-ul autorității competente sau prin alte canale online;
- b) comunicarea cu un grup limitat de părți interesate, care poate include participarea autorității competente la diferite conferințe sau evenimente de formare, sau prin informarea asociațiilor comerciale și profesionale;
- c) comunicarea prin scrisori sau circulare, care pot fi adresate întregului sector sau grupurilor relevante de părți interesate, sau
- d) comunicarea directă cu subiecții evaluării, fie la nivel bilateral, fie la nivel multilateral, inclusiv consultările publice. În cazul în care autoritatea competentă comunică bilateral, aceasta trebuie să ia în considerare relevanța acestei comunicări pentru un grup mai larg de părți interesate, ceea ce ar putea indica faptul că un instrument de comunicare potențial diferit poate fi mai adecvat.

131. Atunci când decid cu privire la cele mai adecvate instrumente de comunicare, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cel puțin următoarele elemente:

- a) publicul-țintă al comunicării, care poate determina granularitatea comunicării;
- b) relevanța unui anumit subiect pentru un anumit grup de părți interesate, pentru sector sau pentru piață în ansamblu;
- c) calendarul și urgența comunicării, asigurându-se că informațiile necesare sunt puse la dispoziția subiecților evaluării în timp util, și
- d) tipul de informații care sunt comunicate.

4.4.10 Formarea personalului autorității competente

132. Autoritățile competente trebuie să se asigure că personalul cu responsabilități directe sau indirecte în ceea ce privește CSB/CFT deține cunoștințele și înțelegerea adecvată a cadrului legal și de reglementare în materie de CSB/CFT și că deține competența și formarea corespunzătoare pentru a emite un raționament solid în materie de supraveghere.

133. Autoritățile competente trebuie să elaboreze un program de formare, care trebuie să fie adaptat pentru a răspunde nevoilor funcțiilor specifice din cadrul autorității competente, responsabilităților lor profesionale, vechimii în muncă și experienței personalului. Acest program de formare trebuie actualizat și revizuit periodic. Autoritățile competente trebuie să monitorizeze nivelul de formare atins de membrii individuali ai personalului sau de echipele întregi, după caz.

134. Autoritățile competente trebuie să se asigure că personalul lor responsabil cu supravegherea beneficiază de formare în aplicarea practică a modelului RBS al autorităților competente în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, pentru ca autoritățile de supraveghere să poată desfășura în mod eficace și consecvent acțiunea de supraveghere în funcție de riscuri în ceea ce privește CSB/CFT. Autoritățile competente trebuie să se asigure că rezultatele evaluărilor individuale și sectoriale ale riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului sunt comunicate întregului personal relevant din cadrul autorității competente, inclusiv personalului care nu este direct implicat în supravegherea în funcție de riscuri în ceea ce privește CSB/CFT. Printre altele, autoritățile competente trebuie să se asigure că autoritățile de supraveghere au capacitatea de:

- a) a înțelege nevoia de flexibilitate atunci când punctele de vedere ale subiecților evaluării cu privire la riscuri și controale sunt diferite de opiniile autorităților competente cu privire la riscurile respective, precum și capacitatea de a lua în considerare argumentele furnizate de subiecții evaluării;
- b) a evalua calitatea evaluării riscurilor efectuate de subiecții evaluării;
- c) a evalua caracterul adecvat, proporționalitatea și eficacitatea politicilor și procedurilor în materie de CSB/CFT instituite de subiecții evaluării, precum și a mecanismelor mai ample de la nivelul cadrului de administrare și de control intern, din perspectiva propriei evaluări a riscurilor efectuate de către subiecții evaluării;
- d) a înțelege diferitele produse, servicii și instrumente financiare, precum și riscurile la care

acestea sunt expuse;

- e) a înțelege cadrul de supraveghere al autorităților competente, inclusiv strategia și planul de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, și
- f) a înțelege diferitele instrumente de supraveghere utilizate și diferitele practici instituite de autoritățile competente și modul în care acestea sunt relevante pentru sarcinile îndeplinite de membrul personalului, cum ar fi utilizarea în practică a diferitelor instrumente de supraveghere, precum și importanța cooperării cu alte părți interesate.

135. Formarea trebuie să fie adaptată responsabilităților în materie de CSB/CFT ale personalului relevant și ale persoanelor din organele de conducere și poate include cursuri de formare și conferințe interne și externe, cursuri de învățare online, buletine informative, discuții privind studiile de caz, recrutare, feedback cu privire la sarcinile finalizate și alte forme de învățare prin practică. Autoritățile competente pot beneficia, de asemenea, de schimbul de cunoștințe între autoritățile competente și cu alte autorități naționale și străine relevante, cum ar fi autoritățile de supraveghere prudențială, unitatea de informații financiare, organismele relevante ale UE, autoritățile de supraveghere a combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului din alte țări.

136. Autoritățile competente trebuie să se asigure că formarea relevantă este oferită în timp util, în special pentru personalul nou angajat și în cazul unor modificări semnificative ale cadrului de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Autoritățile competente trebuie să se asigure că experiența personalului lor în materie de CSB/CFT este actualizată și relevantă și că aceasta include cunoașterea riscurilor emergente, după caz.

4.5 Etapa 4 – Monitorizarea și actualizarea modelului RBS

4.5.1 Revizuirea evaluării riscurilor și a strategiei și planurilor de supraveghere (etapele 1, 2 și 3)

137. RBS nu este un exercițiu unic, ci un proces continuu și ciclic. Prin urmare, autoritățile competente trebuie să efectueze examinări periodice sau ad-hoc ale informațiilor pe care se bazează evaluarea riscurilor și să actualizeze aceste informații, după caz.

138. Ca parte a procesului ciclic, autoritățile competente trebuie să își analizeze și să își actualizeze periodic evaluările sectoriale și individuale ale riscurilor asociate subiecților evaluării, prin examinări periodice sau ad-hoc.

139. Strategia și planurile de supraveghere trebuie, de asemenea, să fie actualizate, după caz, fie prin stabilirea unor examinări periodice, fie ca răspuns la evenimente externe. Strategia și planurile de supraveghere trebuie, de asemenea, să reflecte modificările relevante ale evaluărilor riscurilor, în special în cazul în care au fost identificate riscuri emergente. Autoritățile competente trebuie să reflecte rezultatele acestor examinări și actualizări ca modificări ale RBS.

a. Examinări periodice

140. Autoritățile competente trebuie să desfășoare examinări periodice asupra evaluărilor sectoriale și individuale ale riscurilor pe care le efectuează, pentru a asigura actualizarea și relevanța acestora. În acest context, este important ca autoritățile competente să verifice dacă ipotezele care stau la baza evaluării riscurilor sunt încă actualizate, inclusiv ipotezele legate de nivelul diferit al riscurilor prezentate de sectoarele relevante și de subiecții evaluării sau înțelegerea eficacității asociate unui anumit instrument de supraveghere.

141. Calendarul fiecărei examinări trebuie să fie aliniat la strategia de supraveghere și proporțional cu riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului asociat sectorului și subiectului evaluării. Pentru sectoarele și subiecții evaluării care sunt expuși la riscuri semnificative sau foarte semnificative de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului sau pentru cei care se confruntă cu schimbări frecvente în activitățile lor și care își desfășoară activitatea într-un mediu aflat în schimbare rapidă, examinările trebuie efectuate mai frecvent.

b. Examinări ad-hoc

142. Trebuie să se efectueze examinări ad-hoc ale factorilor de risc, ale evaluării riscurilor și, după caz, ale strategiei și planurilor de supraveghere în urma unor modificări semnificative care afectează profilul de risc al subiectului evaluării, cum ar fi:

- a) riscurile SB/FT emergente;
- b) constatările desprinse din acțiunea de supraveghere off-site și la fața locului și monitorizarea acțiunilor corective sau de remediere întreprinse de subiectul evaluării;
- c) modificările aduse sau informațiile noi care apar în legătură cu proprietarii deținerilor calificate, membrii consiliului de administrație sau cu operațiunile persoanelor care dețin funcții cheie ori cu organizarea subiectului evaluării;
- d) modificări ale evaluării supranaționale a riscurilor efectuate de Comisia Europeană, publicate în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din Directiva (UE) 2015/849, ale evaluării naționale a riscurilor sau ale evaluării riscurilor în materie de supraveghere elaborate în conformitate cu prezentul ghid;
- e) noi tipuri de întreprinderi care intră în sector sau subsector;
- f) schimbări bruște în cadrul sectorului sau subsectorului, inclusiv modificări ale bazei de clienți, ale serviciilor și produselor oferite, ale canalelor de distribuție sau ale expunerii la anumite zone geografice;
- g) noi informații apărute, care sugerează că expunerea la riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului în ceea ce privește un anumit subiect al evaluării sau un anumit sector a crescut;
- h) alte situații în care autoritatea competentă are motive să creadă că informațiile pe care și-a fundamentat evaluarea riscurilor nu mai sunt relevante sau prezintă carențe semnificative.

143. Autoritățile competente trebuie să analizeze, de asemenea, dacă schimbările care afectează un anumit subiect al evaluării pot afecta și alți subiecți ai evaluării și acestea trebuie totodată să își revizuiască evaluarea riscurilor în privința subiecților evaluării care sunt afectați de schimbare în mod semnificativ.
144. În cazul în care, în urma noii evaluări a riscurilor, categoriile sau punctajele de risc s-au modificat, autoritățile competente trebuie să se asigure că sistemele lor interne și manualul de supraveghere sunt actualizate în consecință.

4.5.2 Revizuirea modelului RBS în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului

145. Autoritățile competente trebuie să încerce să se asigure de actualizarea și aplicarea consecventă și eficace a proceselor și procedurilor lor interne, inclusiv a metodologiei lor de evaluare a riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. Autoritățile competente trebuie să revizuiască și să actualizeze imediat metodologia, dacă este necesar.
146. În cazul în care, în cadrul unei revizui, se identifică probleme în legătură cu modelul RBS CSB/CFT, autoritățile competente trebuie să ia măsuri pentru a le remedia. Cu toate acestea, autoritățile competente trebuie să se abțină de la efectuarea de modificări repetate ale modelului RBS la intervale scurte de timp, pentru a facilita comparațiile în timp.
147. În cazul în care autoritățile competente utilizează sisteme automate de punctaj pentru a-și efectua evaluarea riscurilor, acestea trebuie să examineze cazurile în care punctajul automat a fost modificat pe baza unui raționament profesional, ceea ce sugera că punctajul alocat nu reflecta cu acuratețe profilul de risc al subiectului evaluării. În astfel de cazuri, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă amploarea și frecvența unor astfel de modificări nu poate să indice o eroare în metodologia de evaluare a riscurilor. În cazul în care se identifică o eroare, autoritățile competente trebuie să ia măsurile necesare pentru a o rectifica.

a. Examinări periodice

148. Autoritățile competente trebuie să examineze periodic dacă modelul lor RBS CSB/CFT produce rezultatul scontat și, în special, dacă nivelul resurselor de supraveghere rămâne proporțional cu riscurile SB/FT identificate. Autoritățile competente trebuie să utilizeze o varietate de instrumente de care dispun atunci când examinează și evaluează caracterul adecvat și eficacitatea propriului model RBS CSB/CFT. Aceste instrumente cuprind, printre altele:
- a) expertiza profesională;
 - b) chestionarele de autoevaluare;
 - c) testarea prin eșantionare a măsurilor și acțiunilor de supraveghere;
 - d) informațiile noi, cum ar fi rapoartele și feedbackul din partea altor autorități competente sau a autorităților relevante în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;

- e) feedbackul din partea unităților de informații financiare, a autorităților de aplicare a legii și a altor agenții naționale sau
- f) publicațiile organizațiilor europene sau internaționale relevante.

149. Autoritățile competente trebuie să încerce totodată să se familiarizeze cu cele mai bune practici internaționale și să aibă în vedere participarea în cadrul forumurilor europene și internaționale relevante, atunci când este posibil.

150. Măsurarea impactului acțiunii de supraveghere în ceea ce privește CSB/CFT asupra gradului de conformitate și a eficacității mijloacelor de control în materie de CSB/CFT ale subiecților evaluărilor poate ajuta, de asemenea, autoritățile competente în evaluarea eficacității propriului model RBS CSB/CFT.

b. Examinări ad-hoc

151. Pe lângă examinările periodice la intervale stabilite, autoritățile competente trebuie să examineze, să actualizeze sau să modifice modelul RBS CSB/CFT în cazul în care caracterul adecvat sau eficacitatea acestuia este pusă sub semnul întrebării în urma unor evenimente precum:

- a) evaluări externe ale modelului efectuate, spre exemplu, de GAFI, MONEYVAL sau prin audituri externe;
- b) evaluări interne ale modelului, inclusiv analiza internă a disparităților, rapoartele de audit intern, verificările pentru asigurarea calității și exercițiile de tipul „lecțiilor învățate”;
- c) schimbări semnificative produse în mediul legislativ sau de reglementare în materie de CSB/CFT;
- d) publicarea unor orientări internaționale relevante și
- e) apariția sau identificarea unor noi factori de risc.

4.5.3 Aspecte organizaționale și procedurale ale procesului de revizuire

152. Autoritățile competente trebuie să instituie un proces obiectiv de examinare a modelului lor RBS, care să se bazeze pe proceduri interne clare și transparente. Aceste proceduri trebuie să stabilească cel puțin:

- a) termenul stabilit pentru efectuarea revizuirii sau evenimentele care ar declanșa revizuirea;
- b) scopul revizuirii sau modul de stabilire a scopului și
- c) persoanele din cadrul autorității competente care sunt responsabile de procesul de revizuire. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă echipa sau persoana din cadrul autorității competente care a fost responsabilă de elaborarea modelului RBS trebuie, de asemenea, să fie responsabilă de revizuirea modelului sau dacă o altă persoană sau echipă, cum ar fi echipa internă de asigurare a calității, echipa de audit intern sau echipa de gestionare a riscurilor din cadrul autorității competente, trebuie să fie responsabilă de

această revizuire.

153. Pe lângă procesul de examinare internă, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă este necesară angajarea unui expert extern pentru a obține o evaluare obiectivă a modelului său RBS sau pentru a asigura armonizarea acestuia la nivel național cu modelele utilizate de alte autorități competente.

4.5.4 Păstrarea evidențelor

154. Autoritățile competente trebuie să documenteze modelul RBS CSB/CFT, punerea în aplicare a acestuia și examinările ulterioare în mod corespunzător pentru evidența instituțională (de supraveghere) a acestuia și, de asemenea, să țină evidența rezultatelor și deciziilor, precum și a raționamentului de la baza acestora, pentru a se asigura de coerența și consecvența acțiunilor luate de acestea în ceea ce privește diferiți subiecți ai evaluării.

4.5.5 Răspunderea

155. Persoanele din cadrul organelor de conducere ale autorităților competente trebuie să aibă o înțelegere adecvată a riscurilor SB/FT care există în sectorul și subsectoarele supravegheate și să fie informate în mod periodic cu privire la acțiunile de supraveghere în ceea ce privește CSB/CFT și la rezultatul acestora. Astfel, acestea pot estima eficacitatea generală a măsurilor puse în aplicare de subiecții evaluării pentru descărcarea de risc, precum și necesitatea de a examina, după caz, intensitatea și frecvența procesului de supraveghere, precum și alocarea de resurse de supraveghere.

156. Persoanele din cadrul organelor de conducere ale autorităților competente trebuie să se asigure că există mecanisme adecvate la nivelul cadrului de guvernare pentru aprobarea strategiei de supraveghere la nivelul conducerii și a oricăror modificări ulterioare și pentru monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a strategiei de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în cadrul autorității competente. În special, acestea trebuie să se asigure că autoritatea competentă dispune de resurse suficiente pentru a pune în aplicare strategia, inclusiv resurse specializate în combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, resurse juridice, resurse specializate în materie de politici și de risc, precum și că obiectivele sale de supraveghere stabilite în strategie sunt îndeplinite pe deplin.

Anexă

Conversia categoriilor de risc

Scenariul 1: În cazul în care o autoritate competentă își clasifică subiecții evaluării și sectoarele în trei categorii de risc, acestea trebuie să aplice abordarea prevăzută în tabelul 1 atunci când li se solicită să convertească categoriile de risc în patru categorii, astfel cum se sugerează în prezentul

<i>Categoriile de risc ale autorității competente</i>	<i>Categorii de risc sugerate în prezentul ghid</i>
<i>Risc scăzut</i> →	Risc mai puțin semnificativ
<i>Risc mediu</i> →	Risc moderat semnificativ
<i>Risc ridicat</i> →	Risc foarte semnificativ

ghid.

Scenariul 2: În cazul în care autoritățile competente își clasifică subiecții evaluării și sectoarele în cinci categorii de risc, acestea trebuie să aplice abordarea prevăzută în tabelul 2 atunci când li se solicită să convertească categoriile de risc în patru categorii, astfel cum se sugerează în prezentul ghid.

<i>Categoriile de risc ale autorității competente</i>	<i>Categorii de risc sugerate în prezentul ghid</i>
<i>Risc scăzut</i> →	Risc mai puțin semnificativ
<i>Risc mediu scăzut</i> →	Risc mai puțin semnificativ
<i>Risc mediu ridicat</i> →	Risc moderat semnificativ
<i>Risc ridicat</i> →	Risc semnificativ
<i>Risc ultra/foarte ridicat</i> →	Risc foarte semnificativ